

LIGJ
Nr. 69/2012

PËR SISTEMIN ARSIMOR PARAUNIVERSITAR NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË¹

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti, qëllimi dhe fusha e zbatimit të ligjit

1. Objekti i këtij ligji është përcaktimi i parimeve bazë për strukturën, veprimtarinë dhe qeverisjen e sistemit arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë.
2. Qëllimi i këtij ligji është garantimi i së drejtës kushtetuese për arsimim, sipas kuadrit ligjor përkatës për funksionimin e sistemit arsimor parauniversitar.
3. Fusha e zbatimit të këtij ligji është sistemi arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë, përveç aspekteve të strukturës, veprimtarisë dhe qeverisjes së arsimit profesional, që rregullohen me ligj të veçantë.

Neni 2

Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Arsimi parauniversitar” përfshin nivelet arsimore me kodet 0, 1, 2 dhe 3, sipas “Klasifikimit Ndërkombëtar Standard të Arsimit”, të miratuar nga Konferenca e Përgjithshme e UNESCO-s, në sesionin e 29-të të saj, në nëntor 1997, përkatësisht:
 - a) “Niveli me kodin 0”, arsimi parashkollor;
 - b) “Niveli me kodin 1”, arsimi fillor;
 - c) “Niveli me kodin 2”, arsimi i mesëm i ulët;
 - ç) “Niveli me kodin 3”, arsimi i mesëm i lartë.
2. “Arsim në distancë” është mënyrë arsimimi, ku pjesa më e madhe e procesit mësimor kryhet kur mësuesi dhe nxënësi nuk janë zakonisht në të njëjtin vend e në të njëjtën kohë dhe realizohet kryesisht me ndihmën e teknologjisë së komunikimit dhe informacionit.
3. “Fushë e të nxënit” është një lëndë ose bashkësi lëndësh që shqyrtojnë realitetin nga këndvështrime të caktuara.
4. “Gjimnaz” është shkolla e mesme e përgjithshme.
5. “Institucion arsimor” është kopshti ose shkolla.
6. “Institucion arsimor plotësues” është institucioni që pasuron përvojat mësimore dhe jetësore të

¹ Ky ligj është përafshuar plotësisht me:

Kartën e të Drejtave Themelore të Bashkimit Europian (2000/C 364/01), datë 18 dhjetor 2000, Numri CELEX 32000X1218(01) Fletorja Zyrtare e Bashkimit Europian, Seria C, Nr 364, datë 18.12.2000, faqe 1-22.

nxënësve.

7. “Këshilli i prindërve” është organ i përbërë nga përfaqësues të prindërve të nxënësve të institucionit arsimor.

8. “Kurrikula” është tërësia e dokumentacionit si: korniza kurrikulare, plani shkollor, programi mësimor, teksti dhe materiale të tjera të një lënde ose fushe të të nxënësve dhe e tërë veprimtaria e organizuar në mjedisin e të mësuarit, që shërben për të siguruar një formim të caktuar të atyre që nxënë.

9. “Kornizë kurrikulare” është dokumenti themelor i kurrikulës, ku përshkruhen synimet e përgjithshme të saj, kompetencat themelore, rezultatet e pritshme për nxënësit, për sa i përket dijeve, aftësive dhe qëndrimeve në fund të arsimit bazë dhe atij të mesëm të lartë, synimet e fushave të të nxënësve dhe parimet e përgjithshme të procesit të mësimdhënies e nxënies e të vlerësimit të nxënësve.

10. “Kompetencë themelore” është ndërthurja e dijeve, aftësive, qëndrimeve dhe vlerave që u nevojiten nxënësve për zhvillimin vetjak, qytetarinë aktive, përfshirjen shoqërore dhe punësimin.

11. “Kopsh” është institucioni arsimor që ofron shërbim arsimor të nivelit me kodin 0.

12. “Kurrikula bërthamë” është kurrikula e përbashkët për të gjithë nxënësit e një klase në sistemin arsimor.

13. “Ministri” është ministri që mbulon çështjet e arsimit parauniversitar.

14. “Ministria” është ministria që mbulon çështjet e arsimit parauniversitar.

15. “Mësues” është personi që ka fituar të drejtën për të ushtruar profesionin e mësuesisë në arsimin parauniversitar.

16. “Nxënës” është personi që arsimohet në arsimin parauniversitar.

17. “Nxënës me aftësi të kufizuara” është personi, i cili ka dëmtime afatgjata fizike, mendore, shqisore, të sjelljes ose të kombinuara, që, në ndërveprim, mund ta pengojnë të marrë pjesë në mënyrë të plotë dhe të barabartë në arsimimin e tij dhe në jetën shoqërore.

18. “Partner social” janë sindikatat, me të cilat ministri nënshkruan kontratën kolektive të punës.

19. “Program mësimor” është dokumenti që përmban synimet e lëndës, kompetencat e saj specifike, objektivat e arritjeve të nxënësve, përmbajtjen kryesore, metodologjitë specifike të mësimdhënies, nxënies dhe të vlerësimit të arritjeve të nxënësve.

20. “Shkollë” është institucioni që ofron shërbim arsimor për nivelet me kodet 1, 2, 3.

21. “Shkollë private” është shkolla jopublike, e cila nuk themelohet, financohet dhe administrohet nga qeveria qendrore ose vendore.

22. “Veprimtari plotësues” janë veprimtaritë që planifikohen nga institucioni arsimor dhe kanë për qëllim pasurimin e përvojave mësimore e jetësore të nxënësve.

Neni 3

Qëllimi i sistemit arsimor parauniversitar

Sistemi arsimor parauniversitar ka për qëllim formimin e çdo individi, në mënyrë që të përballojë sfidat e së ardhmes, të jetë i përgjegjshëm për familjen, shoqërinë e kombin dhe në mënyrë të veçantë:

a) të njohë, të respektojë, të mbrojë identitetin kombëtar e të zhvillojë trashëgiminë dhe diversitetin tonë kulturor;

b) të zhvillohet në aspektin etik, intelektual, fizik, social dhe estetik, të jetë i aftë të mendojë në mënyrë të pavarur, kritike e krijuese, t’u përshtatet ndryshimeve, të ketë vetëbesim e shpirt bashkëpunimi, të jetë i gatshëm të ofrojë ndihmesën e tij për mirëqenien, përparimin, lirinë e demokracinë;

c) të ketë bindjen e thellë se drejtësia, paqja, harmonia, bashkëpunimi dhe respekti për të tjerët janë vlerat më të larta njerëzore;

ç) të njohë dhe të respektojë traditat e popujve të tjerë;

d) të ndërjegjësohet për të përmbushur përgjegjësitë e tij për mbrojtjen e mjedisit.

Neni 4

Kuadri rregullator dhe mbështetës i sistemit arsimor

Sistemi arsimor parauniversitar mbështetet në traditën e arsimit shqiptar, funksionon në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, legjislacionin shqiptar në fuqi dhe zhvillohet sipas vlerave të përbashkëta të sistemeve arsimore bashkëkohore.

Neni 5

E drejta për arsimim

1. Në Republikën e Shqipërisë garantohet e drejta për arsimimin e shtetasve shqiptarë, të huaj dhe personave pa shtetësi, pa u diskriminuar nga gjinia, raca, ngjyra, etnia, gjuha, orientimi seksual, bindjet politike ose fetare, gjendja, ekonomike apo sociale, mosha, vendbanimi, aftësia e kufizuar ose për arsye të tjera që përcaktohen në legjislacionin shqiptar.

2. Në shkollat publike arsimit i detyrueshëm dhe arsimit i mesëm i lartë janë falas.

Neni 6

Parime të përgjithshme

1. Në veprimtaritë e institucioneve të sistemit arsimor parauniversitar, interesi i nxënësit është parësor.

2. Në sistemin arsimor parauniversitar respektohen, mbrohen dhe promovohen të drejtat e liritë e njeriut në përgjithësi dhe të drejtat e fëmijëve në veçanti.

3. Në sistemin arsimor parauniversitar, nxënësve dhe punonjësve u ofrohet mbrojtje nga çdo formë veprimi ose mosveprimi që mund t'u shkaktojë diskriminim, dhunë, keqtrajtim ose dëm moral.

4. Në institucionet arsimore zbatohet parimi i gjithëpërfshirjes së nxënësve.

5. Çdo nxënësi i sigurohet e drejta për arsimim cilësor, si dhe shanse të barabarta për arsimim.

6. Nxënësve të familjeve në nevojë, nxënësve me aftësi të kufizuara dhe atyre me vështirësi në të nxënë u ofrohet përkujdesje e posaçme, sipas përcaktimeve në këtë ligj.

7. Veprimtaria e institucioneve në sistemin arsimor parauniversitar dhe e punonjësve të tyre është transparente dhe e bazuar në llogaridhënie ndaj përfituesve të shërbimit arsimor.

8. Në sistemin arsimor parauniversitar garantohet e drejta e nxënësve, e punonjësve arsimorë, e prindërve dhe përfaqësuesve të tyre ligjorë, më poshtë "prindër", për të shprehur pikëpamjet e tyre për cilësinë e shërbimit arsimor dhe për t'u dëgjuar për këto pikëpamje.

9. Sistemi arsimor parauniversitar funksionon mbi bazën e decentralizimit dhe autonomisë së institucioneve arsimore.

10. Në sistemin arsimor parauniversitar garantohet e drejta e organizimit të nxënësve, mësuesve dhe prindërve për të mbrojtur të drejtat e tyre, si dhe për të dhënë ndihmesë në mbarëvajtjen e institucionit.

11. Shërbimi arsimor mbështetet dhe vlerësohet mbi bazën e standardeve. Vlerësimi është i brendshëm dhe i jashtëm.

Neni 7

Laiciteti

1. Arsimit parauniversitar është laik.

2. Përbashkëtim bëjnë ato institucione arsimore që themelohen nga bashkësi fetare të njohura me ligj, sipas përcaktimeve të nenit 42 pika 4 të këtij ligji.

Neni 8
Depolitizimi

Arsimi parauniversitar është i depolitizuar.

Neni 9
Gjuha e arsimimit

Në institucionet arsimore, gjuha e arsimimit është gjuha shqipe, përveç rasteve të përcaktuara ndryshe në këtë ligj.

Neni 10
Arsimimi për pakicat kombëtare

1. Personave, që u përkasin pakicave kombëtare, u krijohen mundësi të mësojnë dhe të mësohen në gjuhën amtare, të mësojnë historinë dhe kulturën e tyre, sipas planeve dhe programeve mësimore.

2. Për të mundësuar pjesëmarrje aktive dhe të barabartë në jetën ekonomike, shoqërore, politike e kulturore të Republikës së Shqipërisë, nxënësve të pakicave kombëtare u krijohen kushte për mësimin e gjuhës shqipe dhe njohjen e historisë e të kulturës shqiptare.

3. Planet e programet mësimore, si dhe raportet e përdorimit të gjuhës amtare dhe asaj zyrtare në procesin mësimor përcaktohen me akte të veçanta të ministrit.

Neni 11
Arsimimi për fëmijët shqiptarë jashtë vendit

Ministria, në bashkëpunim me përfaqësitë diplomatike të Republikës së Shqipërisë dhe institucione të tjera shtetërore, mbështet zbatimin e programeve të posaçme për mësimin e gjuhës shqipe dhe njohjen e trashëgimisë kulturore shqiptare për fëmijët e diasporës, në përputhje me legjislacionin shqiptar.

Neni 12
Arsimimi në dy gjuhë

Arsimimi në dy gjuhë në arsimin e mesëm të lartë realizohet sipas marrëveshjeve dypalëshe ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe vendeve të tjera.

Neni 13
Kompetencat themelore

Kompetencat themelore për të gjithë nxënësit janë:

- a) komunikimi në gjuhën amtare;
- b) komunikimi në gjuhë të huaja;
- c) kompetenca matematikore dhe kompetencat bazë në shkencat dhe teknologjinë;
- ç) kompetenca dixhitale;
- d) kompetenca për të nxënë gjatë gjithë jetës;
- dh) kompetencat shoqërore dhe qytetare;
- e) kompetenca e iniciativës dhe sipërmarrjes;
- ë) kompetenca e formimit kulturor dhe e shprehjes.

KREU II INSTITUCIONET ARSIMORE DHE FORMAT E ARSIMIMIT

Neni 14

Institucionet në sistemin arsimor parauniversitar

Në sistemin arsimor parauniversitar funksionojnë kopshtet, shkollat dhe institucionet plotësuese, të cilat janë publike ose private.

Neni 15

Qendrat kulturore të fëmijëve

Qendrat kulturore të fëmijëve janë institucione plotësuese, të cilat janë në varësi të njëjësive të qeverisjes vendore dhe hapen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 16

Format e arsimimit

Format e arsimimit në shkolla janë:

- a) arsimim me kohë të plotë;
- b) arsimim me kohë të pjesshme;
- c) arsimim në distancë.

Neni 17

Arsimimi në kushtet e shtëpisë

Arsimimi në kushtet e shtëpisë ofrohet në raste të veçanta, për të gjitha klasat e arsimit bazë ose vetëm për disa prej tyre. Ministri përcakton rastet e veçanta, kriteret dhe procedurat për arsimimin në kushtet e shtëpisë.

Neni 18

Arsimimi në institucionet joshkolllore

Ministria, në bashkëpunim me organet përkatëse, siguron arsimimin për individët e moshës shkollore në institucionet e paraburgimit, të vuajtjes së dënimit dhe në institucione të përkujdesjes shoqërore.

Neni 19

Përkujdesje për kategori të veçanta të nxënësve

Kategorive të veçanta të nxënësve u sigurohet kujdes i posaçëm nga shteti. Format dhe kriteret e përkujdesjes përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 20

Shërbimi psiko-social në institucionet arsimore

1. Njësitë arsimore vendore u sigurojnë shërbim psiko-social nxënësve dhe punonjësve të institucioneve arsimore.

2. Shërbimi psiko-social ofron mbështetje nëpërmjet psikologëve ose punonjësve socialë për trajtimin e problematikave të rasteve të ndryshme, vlerësimin e rasteve të fëmijëve me nevoja të veçanta psiko-sociale, hartimin e programeve parandaluese, sipas nevojave të komunitetit shkollor.

KREU III
NIVELET E ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

Neni 21
Arsimi parashkollor

1. Arsimi parashkollor synon zhvillimin shoqëror, intelektual e fizik, të çdo fëmije, ushtrimin e rregullave themelore të sjelljes e të higjienës, kultivimin e vlerave, si dhe përgatitjen për arsimin fillor.
2. Arsimi parashkollor ndiqet nga fëmijët e moshës nga tre deri në gjashtë vjeç. Fëmijëve të moshës pesë vjeç u mundësohet ndjekja e klasës përgatitore edhe pranë shkollave të arsimit bazë, me synim integrimin në arsimin e detyruar.

Neni 22
Arsimi bazë

1. Arsimi bazë synon zhvillimin shoqëror, intelektual e fizik, të çdo nxënësi, zotërimin e rregullave të sjelljes dhe kultivimin e vlerave, përkujdesjen për shëndetin, si dhe përgatitjen e mjaftueshme për vazhdimin e arsimit të mesëm të lartë ose për tregun e punës.
2. Arsimi bazë përfshin arsimin fillor dhe arsimin e mesëm të ulët. Arsimi fillor përbëhet nga gjashtë klasa, nga klasa e parë deri në klasën e gjashtë. Arsimi i mesëm i ulët përbëhet nga tri klasa, nga klasa e shtatë deri në klasën e nëntë.
3. Shkollat e arsimit të orientuar mund të nisin në klasa të caktuara të arsimit bazë, duke siguruar formimin e mjaftueshëm të nxënësve në lëndët e kulturës së përgjithshme.
4. Arsimi bazë me kohë të plotë është i detyrueshëm për të gjithë fëmijët që janë shtetas shqiptarë me banim në Republikën e Shqipërisë nga moshë gjashtë vjeç deri në moshën gjashtëmbëdhjetë vjeç, me përjashtim të rasteve të parashikuara në këtë ligj. Nxënësi ka të drejtë ta ndjekë arsimin bazë me kohë të plotë deri në moshën shtatëmbëdhjetë vjeç. Nxënësi, që ka mbushur moshën shtatëmbëdhjetë vjeç dhe nuk ka përfunduar arsimin bazë, lejohet të përfundojë klasën që po ndjek. Nxënësit, që kanë mbushur moshën gjashtëmbëdhjetë vjeç dhe nuk e kanë përfunduar arsimin bazë me kohë të plotë, kanë të drejtë të regjistrohen në shkollat e arsimit bazë me kohë të pjesshme.
5. Nxënësi, që nuk ka ndjekur të paktën dy klasa të arsimit bazë me kohë të plotë, ka të drejtë ta ndjekë arsimin bazë me program mësimor individual, sipas procedurave të përcaktuara me udhëzim të ministrit.

Neni 23
Arsimi i mesëm i lartë

1. Arsimi i mesëm i lartë synon zhvillimin e mëtejshëm të kompetencave të fituara nga arsimi bazë, konsolidimin e individualitetit të çdo nxënësi dhe tërësinë e vlerave e të qëndrimeve, zgjerimin dhe thellimin në fusha të caktuara të dijes, përgatitjen për arsimin tretësor ose për tregun e punës. Këshilli i Ministrave zhvillon politika që synojnë krijimin e mundësisë për çdo nxënës që përfundon arsimin bazë të regjistrohët në arsimin e mesëm të lartë.
2. Në klasën e dhjetë të arsimit të mesëm të lartë me kohë të plotë pranohen nxënës të moshës jo më të madhe se tetëmbëdhjetë vjeç. Nxënësi deri në moshën njëzet e një vjeç lejohet të ndjekë arsimin e mesëm të lartë trevjeçar, kurse deri në moshën njëzet e dy vjeç arsimin e mesëm të lartë katërvjeçar. Nxënësi, që ka mbushur përkatësisht moshën njëzet e një vjeç në arsimin e mesëm të lartë trevjeçar apo njëzet e dy vjeç në atë katërvjeçar dhe nuk ka përfunduar arsimin e mesëm të lartë, lejohet të vazhdojë klasën që ndjek deri në fund të atij viti shkollor.

Neni 24

Llojet e arsimit të mesëm të lartë

1. Llojet e arsimit të mesëm të lartë janë gjimnazi, arsimi i mesëm profesional dhe arsimi i mesëm i orientuar.

2. Gjimnazi përbëhet nga tri klasa. Nxënësve, që kanë mbushur moshën njëzet e një vjeç dhe nuk e kanë përfunduar gjimnazin, u mundësohet ndjekja e gjimnazit me kohë të pjeshme ose në distancë.

3. Arsimi i mesëm profesional është me kohëzgjatje dy deri katërvjeçare dhe është i strukturuar në tri nivele kualifikimi, në përputhje me nivelet e Kornizës Shqiptare të Kualifikimeve.

4. Shkolla të arsimit të orientuar janë shkollat artistike, shkollat sportive, shkollat për gjuhët e huaja dhe shkolla për fusha të tjera të të nxënësve. Pranimi në shkollat e arsimit të orientuar bëhet sipas kriterëve dhe procedurave që përcaktohen me udhëzim të ministrit.

KREU IV

DREJTIMI I SISTEMIT ARSIMOR PARAUNIVERSITAR

Neni 25

Funksionet kryesore të ministrisë

Funksionet kryesore të ministrisë janë:

- a) përgatitja e akteve ligjore dhe nënligjore të sistemit arsimor;
- b) zbatimi i Strategjisë Kombëtare të Arsimit Parauniversitar;
- c) vlerësimi i cilësisë së shërbimit arsimor mbi bazën e treguesve;
- ç) kontrolli i zbatimit të ligjshmërisë dhe i përdorimit të fondeve në institucionet arsimore;
- d) hartimi dhe zbatimi i politikave të zhvillimit profesional të punonjësve arsimorë dhe akreditimi i programeve trajnuese;
- dh) sigurimi i mbështetjes profesionale nga institucione të specializuara, vendase ose të huaja, për kërkime dhe eksperimentime në fushën e arsimit;
- e) bashkëpunimi në fushën e arsimit me ministrinë e linjës, njësitë e qeverisjes vendore dhe me organizma të tjerë qeveritarë ose joqeveritarë, të vendit ose të huaj;
- ë) publikimi për çdo vit shkollor i raportit të arritjeve të sistemit arsimor parauniversitar.

Neni 26

Ministri

1. Ministri është përgjegjës për realizimin e programit politik qeverisës në fushën e arsimit parauniversitar.

2. Përveç detyrave të tjera të përcaktuara në këtë ligj, ministri:

- a) nxjerr urdhra dhe udhëzime për zbatimin e këtij ligji;
- b) propozon buxhetin e arsimit parauniversitar, sipas përcaktimeve në aktet e tjera ligjore dhe nënligjore në fuqi;
- c) miraton dokumentacionin kurrikular, sipas përcaktimeve në këtë ligj;
- ç) miraton strukturën e vitit shkollor;
- d) miraton ngarkesën mësimore, javore e vjetore, të punonjësve arsimorë dhe numrin e nxënësve për klasë për institucionet arsimore publike;
- dh) miraton kriteret, dokumentacionin dhe procedurat e regjistrimit të nxënësve në institucionet arsimore;
- e) miraton rregulloren tip të institucioneve arsimore;
- ë) miraton kriteret për dhënien e certifikatave e të çmimeve dhe i lëshon ato për nxënësit dhe punonjësit e sistemit arsimor.
- f) nënshkruan me partnerët socialë kontratën kolektive të punës të nivelit të parë.

Neni 27

Inspektorati Shtetëror i Arsimit

1. Inspektorati Shtetëror i Arsimit, në vijim “inspektorati”, është institucion në varësi të ministrit dhe funksionon në mbështetje të ligjit nr.10 433, datë 16.6.2011 “Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë”.

2. Funksionet kryesore të inspektoratit për arsimin parauniversitar janë:

- a) vlerësimi i cilësisë së shërbimit të institucioneve arsimore dhe të njësive arsimore vendore;
- b) kontrollimi i pajtueshmërinë së veprimtarisë të institucioneve arsimore dhe të njësive arsimore vendore me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi;
- c) këshillimi i drejtuesve dhe i punonjësve të institucioneve arsimore e të njësive arsimore vendore;
- ç) informimi i ministrit, njësive arsimore vendore dhe institucioneve për gjetjet e inspektimeve arsimore, si dhe bërja publike e tyre;
- d) përhapja e praktikave të suksesshme të institucioneve arsimore dhe të njësive arsimore vendore.

3. Inspektimi, sipas këtij neni, rregullohet nga ligji nr. 10 433, datë 16.6.2011 “Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë”, përveçse kur parashikohet shprehimisht ndryshe në këtë ligj.

Neni 28

Njësia bazë e qeverisjes vendore

1. Njësia bazë e qeverisjes vendore ka për detyrë përmirësimin e vazhdueshëm të cilësisë së shërbimit arsimor për të gjithë nxënësit në institucionet arsimore parauniversitare publike, në përputhje me legjisllacionin në fuqi.

2. Kompetencat kryesore të njësisë bazë të qeverisjes vendore janë:

- a) ndërtimi dhe rikonstruksioni i godinave të institucioneve arsimore publike, sipas standardeve të miratuara nga Këshilli i Ministrave, me fonde të Buxhetit të Shtetit ose me fonde nga transfertat e pakushtëzuar ose të ardhurat e veta;
- b) garantimi i paprekshmërisë së institucioneve arsimore në juridiksionin e saj, si dhe i mjediseve të tyre;
- c) ruajtja dhe mirëmbajtja e institucionit arsimor publik;
- ç) garantimi i kushteve higjieno-sanitare e atyre të ngrohjes në godinat e institucioneve arsimore publike.

3. Njësia bazë e qeverisjes vendore, në bashkëpunim me njësinë përkatëse arsimore vendore dhe institucionet arsimore publike, është përgjegjëse për regjistrimin e nxënësve në shkollat publike të arsimit të detyrueshëm me kohë të plotë.

4. Njësia bazë e qeverisjes vendore, mbështetur në propozimet e njësive arsimore vendore dhe këshillat e mësuesve të institucioneve, sipas kritereve të miratuara në këshillat e njësive vendore, mbështet:

- a) nxënësit e familjeve në nevojë;
- b) nxënësit me arritje të shkëlqyera;
- c) punonjësit e institucioneve arsimore për zhvillimin e tyre profesional dhe për zhvillimin e kurrikulës;
- ç) pajisjen e institucioneve arsimore me mjete mësimore.

Neni 29

Këshilli Kombëtar i Arsimit Parauniversitar

1. Këshilli Kombëtar i Arsimit Parauniversitar është organ këshillimor i ministrit për politikat e zhvillimit të arsimit parauniversitar.

2. Këshilli Kombëtar i Arsimit Parauniversitar jep mendime për:

a) hartimin e strategjive, programeve kombëtare dhe akteve ligjore;

b) projektbuxhetin për arsimin parauniversitar;

c) çështje të tjera të politikave arsimore, me kërkesën e ministrit.

3. Veprimtaria e Këshillit Kombëtar të Arsimit Parauniversitar ushtrohet në përputhje me rregulloren, që miratohet nga Këshilli i Ministrave.

4. Këshilli Kombëtar i Arsimit Parauniversitar kryesohet nga ministri dhe përbëhet nga katërmëdhjetë anëtarë, me këtë përbërje:

a) përfaqësuesi i Ministrit të Financave;

b) përfaqësuesi i Ministrit të Brendshëm;

c) përfaqësuesi i Ministrit të Çështjeve Sociale dhe Shanseve të Barabarta;

ç) një përfaqësues i shoqatës së bashkive me numrin më të madh të bashkive;

d) një përfaqësues i shoqatës së komunave me numrin më të madh të komunave;

dh) dy përfaqësues nga partnerët socialë;

e) një përfaqësues i shoqatës kombëtare të prindërve;

ë) gjashtë personalitete të njohura për kontribute në fushën e arsimit, shkencës dhe në jetën publike, të cilët zgjidhen me konkurrim publik.

5. Anëtarët e Këshilli Kombëtar të Arsimit Parauniversitar, të cilët i nënshtrohen konkurrimit publik, përzgjidhen nga një komision, i ngritur pranë ministrisë, i përbërë nga një përfaqësues i kabinetit të Kryeministrit, një përfaqësues i ministrit dhe një përfaqësues i Këshillit të Arsimit të Lartë dhe Shkencës. Kriteret dhe procedurat për përzgjedhjen e kandidatëve përcaktohen me udhëzim të ministrit dhe bëhen publike.

6. Këshilli i Ministrave cakton në detyrën e anëtarit të Këshillit Kombëtar të Arsimit Parauniversitar gjashtë nga kandidatët e përzgjedhur me konkurrim publik.

7. Anëtarët, personalitete të njohura për kontribute në fushën e arsimit, zgjidhen me mandat 4-vjeçar.

8. Anëtarët e përmendur në shkronjën “ë” të pikës 4 të këtij neni përfitojnë pagesë, në masën dhe mënyrën e përcaktuar me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 30

Njësitë arsimore vendore

1. Ministria përfaqësohet në nivelin vendor nga njësitë arsimore vendore, të cilat krijohen me vendim të Këshillit të Ministrave. Struktura dhe organika e tyre miratohen me urdhër të Kryeministrit.

2. Njësitë arsimore vendore janë drejtoritë arsimore, në nivel qarku, dhe zyrat arsimore, në nivel rrethi.

3. Njësia arsimore vendore është përgjegjëse për funksionimin e institucioneve arsimore brenda juridiksionit të saj.

4. Njësia arsimore vendore:

a) zbaton Strategjinë Kombëtare të Arsimit Parauniversitar;

b) mbështetet institucionet arsimore për përmirësimin e vazhdueshëm të cilësisë së shërbimit arsimor;

c) bashkëpunon me njësinë bazë të qeverisjes vendore për planifikimin, realizimin e investimeve dhe mirëmbajtjen e institucioneve arsimore, si dhe për rastet e braktisjes së shkollës;

ç) siguron për institucionet arsimore publike mjetet mësimore, sipas formulës “për nxënës”.

d) përdor fondin e veçantë të buxhetit vjetor për shpërblimin e punonjësve të institucioneve arsimore publike me arritje të shquara. Kriteret e përdorimit të këtij fondi përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

5. Drejtuesi i njësisë arsimore vendore, përgjegjësit e sektorëve dhe specialistët e tyre përzgjidhen

me konkurrim të hapur, sipas kritereve dhe procedurave të përcaktuara në ligjin nr. 8549, datë 11.11.1999 “Statusi i nëpunësit civil”.

6. Kandidati për drejtues i njësisë arsimore vendore duhet të ketë të paktën kategorinë “mësues i kualifikuar” dhe të mos bëjë pjesë, pas emërimit, në forumet drejtuese të partive politike.

Neni 31

Këshilli vendor i arsimit parauniversitar

1. Këshilli vendor i arsimit parauniversitar është organ këshillimor, në nivel qarku, për politikat e zhvillimit të arsimit parauniversitar, brenda juridiksionit territorial të qarkut. Këshilli vendor i arsimit parauniversitar krijohet me vendim të kryetarit të këshillit të qarkut dhe funksionon sipas rregullores së miratuar prej tij.

2. Këshilli vendor i arsimit parauniversitar kryesohet nga kryetari i këshillit të qarkut dhe përbëhet nga përfaqësues të qeverisjes vendore dhe personalitete të njohura për kontribute në jetën publike. Kriteret dhe procedurat për përzgjedhjen e anëtarëve të këshillit vendor të arsimit parauniversitar përcaktohen me udhëzim të ministrit.

Neni 32

Institucioni arsimor

1. Institucioni arsimor ka për detyrë krijimin e mjedisit miqësor për nxënësit dhe të mundësive që secili nxënës të shfaqë, të zhvillojë individualitetin dhe të realizojë potencialin e tij në përputhje me këtë ligj.

2. Institucioni arsimor funksionon sipas rregullores së tij të brendshme, e cila është në përputhje me këtë ligj e aktet e tjera ligjore në fuqi dhe miratohet nga titullari i njësisë arsimore vendore përkatëse.

3. Institucioni arsimor u ofron nxënësve mjediset dhe pajisjet për veprimtari sportive, kulturore e zbavitëse edhe pas orëve mësimore, si dhe në ditët e pushimit.

4. Ndalohet organizimi i veprimtarive partiake në institucionet e sistemit arsimor parauniversitar.

Neni 33

Komisioni i etikës dhe sjelljes në institucionin arsimor

Në institucionin arsimor funksionon komisioni i etikës dhe sjelljes, i përbërë nga mësues, prindër dhe nxënës. Komisioni ka për detyrë të shqyrtojë ankesat e nxënësve, të prindërve e të punonjësve të institucionit ndaj shkeljeve të normave të etikës dhe të sjelljes dhe t'i propozojë drejtorit të institucionit masat përkatëse.

Neni 34

Bordi i institucionit arsimor

1. Çdo institucion arsimor ka bordin e tij të përbërë nga prindër, nxënës, mësues, përfaqësues të qeverisë vendore dhe të komunitetit. Bordi kontribuon për mbarëvajtjen e institucionit arsimor dhe i raporton për veprimtarinë e tij këshillit të prindërve të institucionit.

2. Detyrat kryesore të bordit janë:

a) miraton planin afatmesëm dhe atë vjetor të institucionit;

b) miraton planin e shpenzimeve të institucionit arsimor për fondet, të cilat sigurohen nga institucioni;

c) miraton kurrikulën e hartuar nga institucioni arsimor;

ç) merr pjesë në procedurat e emërimit e të largimit të drejtorit të institucionit arsimor dhe të mësuesit.

3. Përbërja e bordit, të drejtat, detyrat e tjera dhe mënyra e zgjedhjes së anëtarëve përcaktohen në

udhëzimin e ministrit.

Neni 35
Këshilli i mësuesve

1. Këshilli i mësuesve të institucionit arsimor, i cili ka në përbërje të gjithë mësuesit dhe kryesohet nga drejtori, është organ kolegjial këshillimor për drejtimin e veprimtarisë së institucionit.
2. Detyrat dhe funksionet e këshillit të mësuesve përcaktohen me udhëzim të ministrit.

Neni 36
Qeveria e nxënësve

1. Qeveria e nxënësve është organizëm që mbron dhe promovon të drejtat e nxënësve dhe ndihmon në mbarëvajtjen e shkollës. Ajo ngrihet dhe funksionon sipas udhëzimit të ministrit.
2. Kryetari i qeverisë së nxënësve në arsimin e mesëm të lartë zgjidhet nga nxënësit me votë të drejtpërdrejtë dhe të fshehtë.
3. Qeveria e nxënësve për zgjedh mësuesin ndihmës.
4. Në shkollë funksionojnë edhe organizime të tjera të nxënësve, të ngritura për interesat e tyre shkencore, kulturore dhe sportive.

KREU V
FINANCIMI I ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

Neni 37
Planifikimi i financimit në arsimin parauniversitar publik

1. Burimet për financimin e arsimit parauniversitar janë:
 - a) Buxheti i Shtetit;
 - b) të ardhurat e njërive të qeverisjes vendore;
 - c) dhurimet e sponsorizimet;
 - ç) të ardhurat e përfuara nga institucionet arsimore;
 - d) të ardhura të tjera të ligjshme.
2. Financimi nga Buxheti i Shtetit planifikohet me formulën “për nxënës”, sipas treguesve të veçantë të niveleve arsimore dhe kushteve të institucioneve arsimore publike.
3. Në Buxhetin e Shtetit, për njësitë bazë të qeverisjes vendore, caktohet një fond “për nxënës”, i cili përdoret për mirëmbajtjen e institucioneve arsimore publike, në përputhje me standardet e mirëmbajtjes për institucionet arsimore, të përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave.
4. Mallra dhe shërbime të caktuara për institucionet arsimore publike njehsohen me formulën “për nxënës”, sipas udhëzimit të përbashkët të ministrit dhe Ministrit të Financave.
5. Shtesa mbi pagë ose përfitime të tjera për punonjësit arsimorë dhe/ose për mësuesit që punojnë në zonat larg vendbanimit të tyre, jepen sipas kriterëve të vendosura nga Këshilli i Ministrave.

Neni 38
Financimi i institucioneve arsimore publike

1. Institucioni arsimor publik përfiton nga njësia bazë e qeverisjes vendore përkatëse një fond, sipas formulës “për nxënës”, që e përdor për shpenzime të vogla, për ndërhyrje emergjente, sipas kriterëve dhe procedurave të vendosura nga Këshilli i Ministrave.
2. Nga buxheti i ministrisë veçohet një fond, fondi i cilësisë, për të cilin konkurrojnë institucionet arsimore publike me projekte për të përmirësuar cilësinë e shërbimit arsimor, sipas kriterëve të përcaktuara me udhëzim të ministrit dhe Ministrit të Financave.

3. Ministria dhe Ministria e Financave miratojnë hapjen dhe mbylljen e llogarisë buxhetore të një institucioni arsimor publik. Institucionet arsimore publike të miratuara mbajnë llogari buxhetore pranë degës së thesarit në njësinë përkatëse arsimore vendore. Rregullat e administrimit financiar janë të njëjta me ato të institucioneve të tjera publike.

Neni 39

Mbështetja financiare për arsimin parauniversitar privat

1. Ministria mbështet financiarisht, sipas mundësive dhe programeve të miratuara, institucionet arsimore private vendase, të cilat janë jofitimprurëse dhe kanë të paktën pesë vjet që funksionojnë si institucione private. Sipas kriterëve të përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave, mbështetja financiare për shkollat private diferencohet sipas renditjes së tyre në provimet kombëtare të arsimit bazë ose të maturës shtetërore, si dhe në testimet ose konkurset ndërkombëtare.

2. Shkollat private e përdorin mbështetjen financiare vetëm për nxënësit e shkëlqyer në veprimtaritë kombëtare dhe ndërkombëtare.

Neni 40

Mbledhja dhe përdorimi i fondeve financiare në institucionet arsimore publike

1. Institucionet arsimore publike, në pajtueshmëri me politikat e tyre, përfitojnë fonde financiare ose mbështetje materiale nga dhurues ose sponsorizues, sipas kriterëve dhe procedurave të përcaktuara nga ministri, në bashkëpunim me Ministrin e Financave. Dhurimet dhe sponsorizimet shërbejnë për të përmirësuar cilësinë e shërbimit arsimor.

2. Institucionet arsimore publike lejohen të sigurojnë të ardhura nga shërbime për të tretët, në përputhje me fushën e veprimtarisë së institucioneve. Fondet e siguruara nga shërbimet për të tretë përdoren sipas akteve ligjore e nënligjore në fuqi.

KREU VI

HAPJA DHE MBYLLJA E INSTITUCIONEVE ARSIMORE

Neni 41

Hapja dhe mbyllja e institucioneve arsimore publike

1. Hapja dhe mbyllja e një institucioni arsimor publik bëhen me urdhër të ministrit, me propozim të përbashkët të njësisë bazë të qeverisjes vendore dhe të njësisë arsimore vendore. Kriteret dhe procedurat e hapjes dhe të mbylljes së tyre përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Hapja dhe mbyllja e institucioneve arsimore të pakicave kombëtare bëhen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit.

Neni 42

Hapja dhe mbyllja e institucioneve arsimore private

1. Institucionet arsimore private krijohen dhe funksionojnë sipas këtij ligji, përveç rasteve kur ligji ka formulim të veçantë për institucionet arsimore publike, si edhe akteve nënligjore të nxjerra në mënyrë specifike për to.

2. Licencimi i institucioneve private bëhet nëpërmjet Qendrës Kombëtare të Licencimit, sipas vendimit të ministrit. Institucioni arsimor privat fillon veprimtarinë e tij vetëm pas marrjes së licencës. Licencimi i tij bëhet sipas përcaktimeve të ligjit nr. 10081, datë 23.2.2009 “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë”.

3. Pezullimi dhe revokimi i institucioneve arsimore private, të cilat përmenden në pikën 2 të këtij neni, kryhet nga Qendra Kombëtare e Licencimit me vendim të ministrit.

4. Institucionet arsimore private, në të cilat zhvillohen edhe lëndë fetare, ose që themelohen apo administrohen nga bashkësitë fetare, hapen dhe mbyllen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit, mbështetur në kërkesën e përfaqësuesve të bashkësive fetare. Kriteret dhe procedurat e hapjes së tyre përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

5. Shkollat private, në të cilat mësimi zhvillohet edhe në gjuhë të huaj, ose që lëshojnë diplomë të huaj apo të ngjashme me të, hapen dhe mbyllen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit. Kriteret dhe procedurat e hapjes së tyre përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

6. Në shkollat private të përcaktuara në pikat 4 dhe 5 të këtij neni, lëndët gjuhë shqipe dhe letërsi, histori e kombit shqiptar dhe gjeografi e Shqipërisë zhvillohen detyrimisht në gjuhën shqipe.

7. Institucioni arsimor privat e ndërpret veprimtarinë e tij vetëm në fund të vitit shkollor.

Neni 43

Vlefshmëria e licencës

1. Licenca vlen vetëm për subjektin përgjegjës dhe vetëm për atë nivel arsimor, vendndodhje dhe mjedise, për të cilat është dhënë fillimisht.

2. Çdo ndryshim i bërë nga ana e subjektit të licencuar duhet të miratohet nga ministri dhe Qendra Kombëtare e Licencimit. Në rast se ndryshimet e bëra kanë të bëjnë me kriteret e licencimit, licenca revokohet dhe kërkesa trajtohet si aplikim i ri.

KREU VII KURRIKULA

Neni 44

Parime të përgjithshme

1. Kurrikula zhvillohet si një e tërë për të gjitha nivelet arsimore, për sa i përket formimit të vlerave, aftësive e koncepteve kryesore, si dhe parimeve të mësimdhënies, të të nxënësve dhe të vlerësimit të nxënësve.

2. Kurrikula është në përputhje me ecurinë e zhvillimit fizik, mendor, shoqëror, etik të nxënësve dhe veçoritë e tyre individuale të të nxënësve.

3. Kurrikula hartohet dhe zbatohet në bazë të kompetencave themelore të nxënësve.

4. Kurrikula, sipas niveleve arsimore dhe klasave, hartohet dhe zhvillohet në bazë të kornizës kurrikulare të arsimit parauniversitar.

5. Kurrikula mishëron parimin e integritimit nëpërmjet fushave të të nxënësve dhe lëndore.

6. Kurrikula u mundëson nxënësve zgjedhje individuale, sipas nevojave dhe interesave të tyre.

Neni 45

Dokumentacioni kurrikular

1. Kurrikula përbëhet nga kurrikula bërthamë, kurrikula me zgjedhje, si dhe kurrikula për veprimtaritë plotësuese.

2. Ministri, pas konsultimit me Këshillin Kombëtar të Arsimit Parauniversitar, miraton:

a) kornizën kurrikulare;

b) planin mësimor për çdo nivel arsimor;

c) standardet e të nxënësve;

ç) programet lëndore, përveç atyre që hartohen nga institucioni arsimor.

3. Kurrikula, që hartohet në nivel institucioni arsimor, miratohet nga drejtori i tij pas marrjes së pëlqimit nga njësia arsimore vendore.

Neni 46

Kurrikula në institucionet arsimore private

Institucioni arsimor privat zbaton planin dhe programin mësimor të miratuar në momentin e licencimit. Për çdo ndryshim kërkohet miratimi i ministrit.

Neni 47

Tekstet shkollore

1. Tekstet për nxënësit janë alternative. Ato përzgjidhen nga mësuesit në bazë shkolle, në prani të prindërve, pas certifikimit nga ministria. Përjashtimet nga ky rregull përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Numri i alternativave të teksteve shkollore për lëndë dhe klasë nuk kufizohet.

3. Tekstet për nxënësit sigurohen nga subjektet botuese, përmes një procesi konkurrimi të barabartë dhe transparent, sipas procedurave të përcaktuara me udhëzim të ministrit.

4. Shpërndarja dhe shitja e teksteve shkollore bëhet nëpërmjet njësive tregtare të shitjes së librave ose në pika të tjera shitjeje pranë shkollave nga subjekte të licencuara, me çmime të vendosura nga botuesit e të vlerësuara nga ministria në procesin e certifikimit të tekstit.

KREU VIII

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Neni 48

Qëllimi, kriteret dhe mënyrat e vlerësimit

1. Vlerësimi i nxënësve ka për qëllim të evidentojë arritjet e të nxënit.

2. Nxënësit e klasave të para, të dyta dhe të treta vlerësohen me fjalë dhe shprehje. Nxënësit e klasave të tjera vlerësohen me nota, numra të plotë nga 4 deri në 10, ku nota më e ulët kaluese është pesa. Nxënësit e arsimit të mesëm të lartë vlerësohen edhe me kredite dhe me shprehje në vlerësimin përfundimtar.

3. Nxënësi i klasave të para, të dyta dhe të treta nuk e përsërit klasën, me përjashtim të rasteve kur kërkohet nga prindërit e tij.

4. Rregullat e kalimit ose të përsëritjes së klasës dhe të njehsimit të notës vjetore lëndore, të notës së tij mesatare për një vit shkollor, si dhe të krediteve përcaktohen me udhëzim të ministrit.

Neni 49

Provimet kombëtare dhe testet ndërkombëtare

1. Vlerësimi i jashtëm i nxënësve realizohet nëpërmjet provimit të arsimit bazë dhe provimit të maturës shtetërore. Formë tjetër e vlerësimit të jashtëm është ai me një numër të caktuar nxënësish.

2. Nxënësit me aftësi të kufizuara zhvillojnë provimet kombëtare në përshtatje me veçoritë e tyre.

3. Hartimi i testeve, administrimi dhe vlerësimi në provimet kombëtare kryhen nga mësues të certifikuar. Pagesa e tyre bëhet sipas akteve nënligjore në fuqi.

4. Ministria siguron pjesëmarrjen e Shqipërisë në testime ndërkombëtare.

Neni 50

Provimet kombëtare të arsimit bazë

1. Në provimet kombëtare të arsimit bazë nxënësit vlerësohen në lëndët gjuhë shqipe, matematikë

dhe gjuhë e huaj.

2. Nxënësit e pakicave kombëtare vlerësohen në lëndët gjuhë amtare, gjuhë shqipe, matematikë dhe, sipas dëshirës, edhe në një gjuhë të huaj.

3. Organizimi dhe zhvillimi i provimeve kombëtare të arsimit bazë rregullohen me udhëzim të ministrit.

Neni 51

Matura shtetërore

Arsimi i mesëm i lartë përfundon me provimet e maturës shtetërore. Në provimet e maturës shtetërore nxënësit japin një numër lëndësh të përbashkëta dhe një numër lëndësh me zgjedhje. Të gjithë nxënësit kanë këto tre lëndë të përbashkëta: gjuhë shqipe dhe letërsi, matematikë dhe një gjuhë e huaj. Lëndët me zgjedhje përcaktohen me udhëzim të ministrit. Organizimi dhe zhvillimi i provimeve kombëtare të maturës shtetërore rregullohen me udhëzim të ministrit.

Neni 52

Dokumente të përfundimit të shkollimit

1. Dokumenti i përfundimit të arsimit bazë është dëftesa e arsimit bazë, e cila lëshohet nga drejtori i shkollës pasi nxënësi është kalues në provimet kombëtare të arsimit bazë. Dokumenti i përfundimit të arsimit të mesëm të lartë është diploma e maturës shtetërore, e cila lëshohet nga Agjencia Kombëtare e Provimeve pasi nxënësi është kalues në provimet kombëtare, të detyruara dhe me zgjedhje, të maturës shtetërore.

2. Në përfundim të çdo klase, nxënësi pajiset me dëftesë klase. Kriteret për lëshimin e dëftesës përcaktohen me udhëzim të ministrit.

3. Shkolla private e arsimit të mesëm të lartë e licencuar mund të lëshojë diplomë të një institucioni arsimor të huaj ose të ngjashëm me të. Ministri përcakton procedurat e njësimit të këtyre diplomave.

4. Kriteret dhe procedurat e njëvlershmërisë së dëftesave dhe diplomave të nxënësve të ardhur nga jashtë vendit përcaktohen me udhëzim të ministrit.

Neni 53

Medalja e Artë

1. Nxënësve të shkëlqyer në vite, pas përfundimit të arsimit të mesëm të lartë, u jepet “Medalja e artë” nga Presidenti i Republikës, me propozimin e ministrit.

2. Kriteret dhe procedurat për dhënien e “Medaljes së artë” përcaktohen me udhëzim të ministrit.

KREU IX

STATUSI I PERSONELIT MËSIMOR

Neni 54

Drejtori i institucionit arsimor

1. Drejtori drejton veprimtarinë e institucionit arsimor.

2. Drejtori i institucionit arsimor, publik ose privat, është përgjegjës për:

a) zbatimin e këtij ligji dhe të akteve nënligjore në zbatim të tij;

b) përmirësimin e cilësisë së shërbimit arsimor;

c) zbatimin dhe zhvillimin e kurrikulës;

ç) menaxhimin e personelit dhe krijimin e kushteve për zhvillimin profesional të punonjësve të institucionit.

3. Drejtori i institucionit arsimor publik kryen edhe këto detyra:

- a) menaxhon institucionin, përfshirë edhe menaxhimin financiar;
 - b) përdor një fond të veçantë vjetor nga buxheti i njësisë arsimore vendore për shpërblimin për merita profesionale të mësuesve, në përputhje me vendimin përkatës të Këshillit të Ministrave, pas këshillimit me partnerët socialë dhe bordin e institucionit;
 - c) punëson mësues me kohë të plotë ose të pjesshme dhe mësues ndihmës, me fonde të siguruara nga institucioni, sipas kriterëve dhe procedurave që përcaktohen me udhëzim të ministrit dhe Ministrit të Financave. Masa e pagesës përcaktohet sipas akteve nënligjore në fuqi.
4. Drejtori i institucionit arsimor lejon të përdoren nga nxënësit vetëm botime ndihmëse dhe materiale të tjera mësimore, të miratuara nga ministri nëpërmjet udhëzimeve të tij.

Neni 55

Emërimi dhe shkarkimi i drejtorit të institucionit arsimor

1. Drejtori i institucionit arsimor publik emërohet nga titullari i njësisë arsimore vendore përkatëse, pas propozimit të dy kandidatëve që vlerësohen me konkurrencë të hapur nga komisioni i vlerësimit. Komisioni përbëhet nga një përfaqësues i njësisë bazë të qeverisjes vendore, kryetari i bordit të institucionit, kryetari i këshillit të prindërve të institucionit dhe dy mësues të institucionit arsimor të zgjedhur nga këshilli i mësuesve. Njëri prej dy mësuesve, me përvojën më të gjatë në atë institucion arsimor, drejton komisionin e vlerësimit. Procedurat për emërimin dhe/ose shkarkimin e drejtorit të institucionit përcaktohen me udhëzim të ministrit.
2. Kandidati për drejtor i institucionit arsimor duhet të ketë të paktën kategorinë “mësues i kualifikuar” dhe të mos bëjë pjesë, pas emërimit, në forumet drejtuese të partive politike.
3. Titullari i njësisë arsimore shkarkon drejtorin e institucionit arsimor publik për shkelje të dispozitave të këtij ligji dhe akteve të tij nënligjore, shkelje të etikës e të sjelljes në institucion, si dhe për mosrealizime të institucionit.
4. Emërimi dhe/ose shkarkimi i drejtorit në institucionin arsimor privat kryhet sipas procedurave të përcaktuara nga vetë institucioni në rregulloren e tij. Kriteret e kualifikimit, të përcaktuara për drejtorin e institucionit arsimor publik, janë të njëjta edhe për drejtorin e institucionit arsimor privat.
5. Drejtori i institucionit emëron dhe shkarkon nëndrejtorin pas marrjes së pëlqimit të këshillit të mësuesve.

Neni 56

Mësuesi

1. Mësuesi zhvillon mësimdhënien me synim zotërimin e kompetencave themelore, në bazë të standardeve të të nxënësve dhe duke përzgjedhur ndërmjet metodave dhe praktikave bashkëkohore më të mira, vendase e të huaja.
2. Mësuesi ka të drejtë:
 - a) të ketë, në përputhje me këtë ligj, liri profesionale në zbatimin dhe zhvillimin e kurrikulës;
 - b) t'i sigurohen kushtet e mjaftueshme në institucion për mësimdhënie efektive;
 - c) t'i krijohen mundësi për zhvillim profesional;
 - ç) të zgjidhet dhe të zgjedhë në bordin e institucionit dhe në komisionin e etikës dhe sjelljes.
3. Mësuesi ka detyrë:
 - a) të zbatojë këtë ligj dhe aktet nënligjore, në zbatim të tij;
 - b) të përkujdeset për mbarëvajtjen e çdo nxënësi të tij;
 - c) të zbatojë dhe të zhvillojë kurrikulën;
 - ç) të përditësojë kompetencat profesionale;
 - d) të zbatojë rregulloren e institucionit;
 - dh) të japë ndihmesën e tij për mbarëvajtjen e institucionit ku punon.

Neni 57
Profesioni i mësuesit

1. Mësuesi në institucionin arsimor duhet të ketë fituar diplomën e mëposhtme në fushën e edukimit ose diplomë të njëvlershme me të:

a) Mësuesi i arsimit parashkollor: diplomë universitare të ciklit të parë të studimeve universitare “Bachelor”;

b) Mësuesi i arsimit fillor, mësuesi i arsimit të mesëm të ulët dhe mësuesi i gjimnazit: diplomë e ciklit të dytë të studimeve universitare.

2. Mësuesi i shkollave të arsimit profesional, që jep lëndë profesionale, ai i arsimit të orientuar dhe mësuesi, që punon me nxënësit me aftësi të kufizuara, duhet të ketë fituar diplomë të ciklit të dytë në fushën e edukimit.

3. Diplomat e njëvlershme me diplomat e sipërpërmendura përcaktohen me udhëzim të ministrit.

4. Mësuesi i arsimit fillor dhe i arsimit të mesëm ka të drejtën e ushtrimit të profesionit të mësuesit pasi të ketë kryer me sukses praktikën profesionale dhe të ketë kaluar në provimin e shtetit, siç parashikohet në ligjin nr. 10 171, datë 22.10.2009 “Për profesionet e rregulluara në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe aktet nënligjore të nxjerra në zbatim të tij.

5. Institucionet arsimore, që shërbejnë për kryerjen e praktikave mësimore të studentëve të mësuesisë dhe të praktikave profesionale të atyre që janë të diplomuar për mësues, përzgjidhen në bazë të kriterëve dhe procedurave të përcaktuara me udhëzim të ministrit.

Neni 58
Zhvillimi i vazhdueshëm profesional

1. Institucioni arsimor planifikon zhvillimin profesional të mësuesve, sipas nevojave të tyre dhe në përputhje me politikat arsimore qendrore, vendore dhe të institucionit.

2. Format e zhvillimit profesional janë: zhvillimi i brendshëm profesional, trajnimet, rrjetet profesionale, këshillimet, kurset afatshkurtra dhe ato afatgjata.

3. Mësuesit dhe drejtorët trajnohen të paktën 3 ditë në vit.

4. Trajnimet zhvillohen sipas sistemit “kërkesë - ofertë”, në bazë të kërkesave nga institucionet arsimore dhe të ofertave nga agjenci trajnuese që mund të jenë publike ose private. Programet trajnuese akreditohen nga ministria.

5. Njësitë arsimore vendore organizojnë zhvillimin e vazhdueshëm profesional të mësuesve, në bashkëpunim me agjenci trajnuese, me programe trajnimi të akredituara, të përzgjedhura me konkurrim të hapur, sipas procedurave të parashikuara në udhëzimin e ministrit.

6. Burimet financiare për trajnimet janë nga kontributi vetjak i punonjësit arsimor, Buxheti i Shtetit, projekte të organizatave jofitimprurëse, të fondacioneve, të institucioneve, vendase ose të huaja, dhe burime të tjera të ligjshme.

Neni 59
Kualifikimi i mësuesve

1. Kategoritë e kualifikimit të mësuesve janë tri:

a) “Mësues i kualifikuar”;

b) “Mësues specialist”;

c) “Mësues mjeshër”.

2. Rritja në kategori e mësuesit bëhet nëpërmjet përvijës, trajnimit dhe pasi të ketë dhënë me sukses provimin përfundimtar të kategorisë përkatëse të kualifikimit. Kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve përcaktohen me udhëzim të ministrit.

3. Çdo kategori kualifikimi shoqërohet me një shtesë në pagë, masa e së cilës përcaktohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 60

Pranimi dhe largimi nga puna i mësuesit

1. Në institucionin arsimor publik, për një vend të lirë pune, mësuesi emërohet nga drejtori i institucionit me konkurrim të hapur, pas propozimit të kandidaturave të komisionit për vlerësimin. Komisioni ka në përbërje të tij një përfaqësues nga njësia arsimore vendore, kryetarin e bordit të institucionit, kryetarin e këshillit të prindërve të institucionit dhe dy mësues që zgjidhen nga këshilli i mësuesve në atë institucion. Një nga mësuesit me përvojën më të gjatë në atë institucion drejton komisionin e vlerësimit. Procedurat e vlerësimit përcaktohen me udhëzim të ministrit.

2. Drejtori i institucionit publik largon mësuesin nga institucioni për:

a) shkelje të dispozitave të Kodit të Punës, të këtij ligji e të akteve të tjera nënligjore;

b) shkelje të etikës e të sjelljes në institucion;

c) mosarritje të nxënësve, të përcaktuara në mënyrë objektive, si testimet e drejtorisë së institucionit ose të njësisë arsimore vendore, rezultatet në provimet kombëtare dhe vlerësimi i Inspektoratit Shtetëror të Arsimit.

3. Drejtori i institucionit arsimor publik vendos largimin e tij pas konsultimit me komisionin e përmendur në pikën 1 të këtij neni, sipas procedurave të përcaktuara me udhëzim të ministrit.

KREU X

TË DREJTAT DHE DETYRAT E NXËNËSVE DHE PRINDËRVE

Neni 61

Të drejtat dhe detyrat e nxënësit

1. Nxënësi ka të drejtë:

a) të përzgjedhë një institucion arsimor, publik ose privat;

b) të ndjekë institucionin arsimor publik që është në zonën e përcaktuar nga njësia bazë përkatëse e qeverisjes vendore;

c) t'i sigurohet nga institucioni shërbim arsimor cilësor, sipas interesave, nevojave dhe mundësive të tij, si dhe ndihmë e posaçme për të përballuar vështirësitë e tij të veçanta të të nxënësit;

ç) të informohet për të drejtat e detyrimet e tij, rregulloren e institucionit arsimor, për kurrikulën që institucioni i ofron, për format e vlerësimit, për provimet kombëtare, si dhe të vihet në dijeni me shkrim për rezultatet e ndërmjetme dhe përfundimtare të arsimimit të tij;

d) të shprehë pikëpamjet për çështje të arsimimit të tij, të ankohet për qëndrimet ndaj tij dhe të ketë vëmendjen e punonjësve të institucionit arsimor për këto pikëpamje e ankesa;

dh) të zgjidhet në bordin e shkollës pas moshës gjashtëmbëdhjetë vjeç;

e) të transferohet nga një shkollë në një shkollë tjetër të të njëjtit nivel arsimor.

2. Nxënësi ka detyrë:

a) të respektojë të drejtat e nxënësve të tjerë dhe të punonjësve të institucionit, të njohura me ligj;

b) të mësojë rregullisht;

c) të vijojë rregullisht dhe të marrë pjesë në veprimtari të tjera të institucionit;

ç) të respektojë rregullat e institucionit për mbrojtjen e shëndetit, të sigurisë e të mjedisit dhe të kërkojë respektimin e tyre nga nxënësit e tjerë dhe punonjësit arsimorë;

d) të respektojë rregulloren e institucionit.

Neni 62

Të drejtat dhe detyrat e prindërve

1. Prindërit janë partneri kryesor i institucionit arsimor në mbarëvajtjen e fëmijës dhe të institucionit.

2. Prindi ka të drejtë:

- a) të informohet nga institucioni arsimor përkatës për legjislacionin arsimor në fuqi, për rregulloren e institucionit dhe për kurrikulën që institucioni i ofron fëmijës së tij;
- b) të informohet për kushtet e sigurisë, të shëndetit dhe të mjedisit të institucionit dhe të kërkojë përmbushjen e tyre sipas standardeve të përcaktuara nga legjislacioni shqiptar;
- c) të informohet për veprimtarinë e fëmijës së tij në institucion dhe të japë pëlqim për veprimtaritë plotësuese dhe jashtëshkollore që organizon shkolla;
- ç) të vihet në dijeni për drejtimit kryesore të veprimtarisë së institucionit dhe arritjet e institucionit në krahasim me institucione të ngjashme.

3. Prindi ka detyrë:

- a) të kujdeset që fëmija i tij të ndjekë rregullisht institucionin arsimor dhe të mësojë rregullisht;
- b) të njoftojë për ndryshime të shëndetit dhe të sjelljes së fëmijës së tij;
- c) të marrë pjesë në takimet për çështje që kanë të bëjnë me fëmijën e tij;
- ç) të kontribuojë në mbarëvajtjen e institucionit.

KREU XI

ARSIMIMI I FËMIJËVE ME AFTËSI TË KUFIZUARA

Neni 63

Parime të arsimimit të fëmijëve me aftësi të kufizuara

1. Arsimimi i fëmijëve me aftësi të kufizuara synon zhvillimin e plotë të potencialit intelektual e fizik dhe përmirësimin e cilësisë së jetës së tyre për t'i përgatitur për integrim të plotë në shoqëri dhe në tregun e punës.

2. Përfshirja e fëmijëve me aftësi të kufizuara në institucionet arsimore të specializuara për ta është përgjithësisht e përkohshme. Përfshirja dhe integrimi i fëmijëve me aftësi të kufizuara në kopshtet dhe shkollat e zakonshme të arsimit bazë është parësore.

3. Nxënësve, që nuk dëgjojnë e nuk flasin, u garantohej e drejta e komunikimit në gjuhën e shenjave, ndërsa atyre që nuk shikojnë, përdorimi i shkrimit Brail.

Neni 64

Ndjekja e institucioneve arsimore nga fëmijët me aftësi të kufizuara

1. Nxënësve me aftësi të kufizuara u sigurohet arsimimi në shkollat e arsimit të mesëm të lartë, sipas kritereve të miratuara nga ministri dhe Ministri i Shëndetësisë.

2. Nxënësi me aftësi të kufizuara qëndron në shkolla të specializuara deri në moshën 19 vjeç.

3. Njësia arsimore vendore krijon një komision, të përbërë nga mjekë, psikologë, mësues dhe specialistë për fëmijët me aftësi të kufizuara, i cili, pasi shqyrton kërkesën e prindit ose të drejtorit të një institucioni arsimor, jep rekomandimet përkatëse për ndjekjen nga fëmija të një institucioni arsimor të zakonshëm a të specializuar.

4. Prindërit vendosin nëse fëmija e tyre me aftësi të kufizuara do të ndjekë një institucion të specializuar ose të zakonshëm të arsimit bazë. Prindërit mund të largojnë në çdo kohë nga shkolla fëmijën, kur e gjykojnë se ai nuk përfiton nga mësimet ose ka mundësi të tjera më të mira.

5. Ministria, në bashkëpunim me njësinë bazë të qeverisjes vendore dhe në këshillim me prindërit e komisionin, siguron arsimimin e fëmijëve me aftësi të kufizuara në njërin nga dy llojet e institucioneve arsimore, të zakonshme ose të specializuara.

6. Njësia arsimore vendore, sipas kritereve dhe procedurave të përcaktuara me udhëzim të përbashkët të ministrit dhe të Ministrit të Shëndetësisë, i siguron arsimim në shtëpi nxënësve që nuk mundin të ndjekin një shkollë të zakonshme ose të specializuar të arsimit bazë.

Neni 65

Organizimi i arsimit të fëmijëve me aftësi të kufizuara

1. Nxënësit me aftësi të kufizuara mësojnë sipas planit mësimor e programeve lëndore të zakonshme, të përshtatura për ta, ose sipas planit mësimor e programeve lëndore të specializuara për ta.
2. Në institucionet arsimore të zakonshme, programi i personalizuar për nxënësin me aftësi të kufizuara hartohet nga një komision, në përbërje të të cilit janë mësues të fushave të ndryshme të të nxënës të institucionit e psikologë. Hartimi i këtij programi bëhet në bashkëpunim me prindërit e nxënësit. Ndryshimi i programit të personalizuar brenda një institucioni arsimor vendoset nga komisioni brenda institucionit, në bashkëpunim me prindërit e fëmijës.
3. Nxënësve me aftësi të kufizuara u sigurohen mësues ndihmës dhe shërbim rehabilitues, sipas kritereve të përcaktuara me udhëzim të ministrit. Punonjësit arsimorë të institucioneve, që kanë nxënës me aftësi të kufizuara, certifikohen në programe trajnimi për trajtimin e këtyre nxënësve.
4. Njësia përkatëse bazë e qeverisjes vendore u siguron nxënësve me aftësi të kufizuara mjediset e përshtatshme të mësimdhënies e të të nxënës, sipas standardeve të përcaktuara nga ministria.

KREU XII

SHKELJET E KËRKESAVE LIGJORE NË FUSHËN E ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

Neni 66

Mbledhja dhe përpunimi i të dhënave personale

1. Mbrojtja dhe përpunimi i të dhënave personale të nxënësve dhe të punonjësve të sistemit arsimor bëhen në përputhje me ligjin nr. 9887, datë 10.3.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, të ndryshuar.
2. Nxënësit janë të detyruar të japin të dhënat personale, sipas pikës 1 të këtij neni. Institucioni arsimor njofton paraprakisht personat për këtë detyrim ligjor.
3. Institucioni arsimor mbledh e përpunon të dhëna personale të personave dhe i vendos ato në dokumentet zyrtare, si dhe në dosjen vetjake të personit. Këto të dhëna personale përcaktohen me udhëzim të ministrit, pasi merret mendimi i Komisionerit për Mbrojtjen e të Dhënave Personale.
4. Pëlqimi për t’i përdorur të dhënat personale jepet nga vetë personi kur ka mbushur moshën tetëmbëdhjetë vjeç, përndryshe jepet nga prindërit e tij. Pëlqimi paraqitet me shkrim.

Neni 67

Mbrojtja e të dhënave personale të nxënësve

1. Personi ka të drejtë të njihet me të dhënat e tij personale, që disponon institucioni arsimor përkatës.
2. Punonjësit e institucionit arsimor nuk kanë të drejtë t’u vënë në dispozicion të tjerëve, jashtë institucionit, të dhëna personale të një personi, duke treguar identitetin e tij, me përjashtim të rasteve kur personi paraqet kërkesën ose jep pëlqimin.
3. Drejtuesi i institucionit arsimor u dërgon zyrtarisht institucioneve, që përcaktohen me udhëzim të ministrit, të dhëna personale pa identifikuar personat.
4. Rezultatet e nxënësve në provimet kombëtare dhe të dhënat e tyre për hyrjen në institucionet e shkollave të larta, si dhe rezultatet e mësuesve në provimet e kualifikimit nuk zbulojnë identitetin e personit.
5. Punonjësi i institucionit arsimor e ka të ndaluar të japë të dhëna për arritjet mësimore dhe sjelljen e një nxënësi të institucionit arsimor në mënyrë publike ose t’ia japë ato një personi të veçantë.
6. Të dhënat personale të një grupi personash mund t’u vihen në dispozicion institucioneve të tjera për studime, vetëm pas miratimit me shkrim të drejtorit të institucionit arsimor, pa zbuluar identitetin e tyre.

KREU XIII
KUNDËRVAJTJET ADMINISTRATIVE

Neni 68

Ndjekja e arsimit të detyrueshëm

Mosregjistrimi dhe mungesat e paarsyeshme të fëmijës në mësim për më shumë se 25 për qind të orëve mësimore gjatë një viti shkollor vlerësohen si rast i neglizhencës prindërore dhe trajtohen në përputhje me ligjin nr.10 347, datë 4.11.2010 “Për mbrojtjen e të drejtave të fëmijës”.

Neni 69

Ushtrimi i veprimtarisë së institucioneve arsimore private pa licencë

1. Hapja dhe ushtrimi i veprimtarisë së institucioneve arsimore private pa licencën përkatëse, sipas këtij ligji, përbën kundërvajtje administrative. Kundërvajtësi dënohet me dënim administrativ kryesor gjorbë, në vlerën nga 500 000 deri në 1 000 000 lekë, dhe me dënim administrativ plotësues “ndërprerjen e menjëhershme të veprimtarisë”.

2. Vendimi për dënimin e kundërvajtësit, sipas pikës 1 të këtij neni, është në kompetencën e Inspektoratit Shtetëror të Arsimit dhe merret në vend me konstatimin e shkeljes.

Neni 70

Shkelja e kërkesave ligjore nga institucionet arsimore private

1. Shkelja e kërkesave ligjore për veprimtarinë e institucioneve arsimore private përbën kundërvajtje administrative, që konstatohet dhe dënohet nga Inspektorati Shtetëror i Arsimit me këto dënime administrative kryesore:

a) paralajmërim;

b) gjorbë në vlerën nga 10 000 deri në 100 000 lekë.

2. Kur është e nevojshme, Inspektorati vendos që dënimi administrativ kryesor, sipas pikës 1 të këtij neni, të shoqërohet me urdhërimin e subjektit të inspektimit për të korrigjuar shkeljet e konstatuara dhe për të eliminuar pasojat e tyre, duke përcaktuar edhe një afat të arsyeshëm për këtë qëllim.

3. Në rast të konstatimit të shkeljeve të rënda, që përbëjnë mosplotësim të kushteve të licencimit për institucionin arsimor privat, Inspektorati merr vendimin për dënimin e kundërvajtësit, me dënimin kryesor të parashikuar nga shkronja “b” e pikës 1 të këtij neni dhe, nëse është e nevojshme, propozon dënimin administrativ plotësues të pezullimit apo heqjes së licencës për ushtrimin e veprimtarisë. Vendimi përfundimtar për pezullimin apo heqjen e licencës është në kompetencën e ministrit.

4. Institucioni arsimor privat, licenca e të cilit është pezulluar, mund ta fitojë atë për vitin pasardhës shkollor, në qoftë se plotëson kushtet e licencimit.

5. Në rast të pezullimit dhe/ose heqjes së një licence, njësia arsimore vendore përkatëse i vendos nxënësit në institucione të tjera arsimore, publike ose private. Shpenzimet për përfundimin e një viti shkollor, për të gjithë nxënësit e regjistruar në atë shkollë private, përballohen nga garancia bankare e institucionit arsimor privat të mbyllur. Modalitetet e transferimit të nxënësve përcaktohen me udhëzim të ministrit.

6. Ministri miraton rregulloren e inspektimit, në përputhje me këtë ligj dhe me ligjin nr. 10 433, datë 16.6.2011 “Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë”.

Neni 71

Shkelja e kërkesave ligjore nga institucionet arsimore publike

1. Shkelja e kërkesave ligjore për veprimtarinë e institucioneve arsimore publike përbën kundërvajtje administrative nga drejtori i institucionit arsimor publik, që konstatohet dhe dënohet nga Inspektorati me këto dënime administrative kryesore:

- a) paralajmërim;
 - b) gjobë, në vlerën e gjysmës së pagës mujore.
2. Pika 2 e nenit 70 zbatohet edhe në këtë rast.
 3. Përveç zbatimit të dënimit administrativ, sipas pikës 1 të këtij neni, Inspektorati Shtetëror i Arsimit informon për shkeljet e konstatuara edhe nësinë arsimore vendore përkatëse.

KREU XIV DISPOZITAT E FUNDIT DHE KALIMTARE

Neni 72

1. Ligji nr.7952, datë 21.6.1995 “Për sistemin arsimor parauniversitar”, i ndryshuar, si dhe çdo dispozitë tjetër që lidhet me arsimin parauniversitar dhe është në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.
2. Aktet e tjera normative, të miratuara para datës së hyrjes në fuqi të këtij ligji, zbatohen derisa nuk janë shfuqizuar.
3. Institucionet arsimore private dhe institucionet arsimore private plotësuese, të licencuara përpara hyrjes në fuqi të ligjit nr.10 081, datë 23.2.2009 “Për lejet, licencat dhe autorizimet në Republikën e Shqipërisë”, dhe ato të licencuara me ligjin e sipërpërmendur, përshtatin dokumentacionin e organizimit dhe të funksionimit institucional, si dhe atë mësimor, në përputhje me këtë ligj, brenda 9 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.
4. Struktura e re e arsimit bazë, neni 22 i këtij ligji, i shtrin efektet duke filluar nga viti shkollor 2015 - 2016. Provimi i gjuhës së huaj i maturës shtetërore i shtrin efektet e zbatimit në maturën shtetërore 2014. Provimi i gjuhës së huaj i arsimit bazë i shtrin efektet e zbatimit në vitin 2015.
5. Personeli mësimdhënës, që është i punësuar me kontratë të përhershme dhe ka formimin përkatës universitar, ruan vendet e punës dhe u nënshtrohet trajnimeve për përditësimin e dijeve që lidhen me profesionin. Ky përcaktim vlen edhe për mësuesit që kanë përfunduar arsimin e lartë pedagogjik 3-vjeçar, përpara hyrjes në fuqi të sistemit të Bolonjës.
Personeli mësimdhënës, që është i punësuar me kontratë të përhershme dhe që ka mbaruar një shkollë të mesme pedagogjike ose shkollë tjetër të profilizuar për mësuesi, siç janë shkollat e mesme të muzikës, artistike, të gjuhëve të huaja dhe fizkulturës, dhe që ka fituar tri shkallët e kualifikimit, ruan vendet e punës dhe u nënshtrohet trajnimeve për përditësimin e dijeve që lidhen me profesionin.

Neni 73

Nxjerrja e akteve nënligjore

1. Ministri nxjerr urdhra dhe udhëzime për zbatimin e këtij ligji brenda nëntë muajve nga hyrja në fuqi e tij.
2. Këshilli i Ministrave nxjerr aktet nënligjore për zbatimin e këtij ligji brenda nëntë muajve nga hyrja në fuqi e tij.

Neni 74

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 21.6.2012

Shpallur me dekretin nr. 7696, datë 18.7.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

LIGJ
Nr. 152/2015

PËR SHËRBIMIN E MBROJTJES NGA ZJARRI DHE SHPËTIMIN

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

Ky ligj përcakton misionin, organizimin, funksionimin, detyrat, të drejtat, statusin e shërbimit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin në Republikën e Shqipërisë, si dhe rregullon veprimtarinë, marrëdhëniet e punës, garantimin e karrierës dhe vazhdimësinë në detyrë të punonjësve të këtij shërbimi.

Neni 2

Misioni

Shërbimi i mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, në vijim shërbimi i MZSH-së, është strukturë e specializuar e gatishmërisë së përhershme. Misioni i këtij shërbimi është inspektimi, parandalimi, me masat e mbrojtjes nga zjarri, ndërhyrja për shuarjen e zjarreve, shpëtimi i jetës, gjësë së gjallë, pronës, mjedisit, pyjeve dhe kullotave në aksidente të ndryshme, fatkeqësi natyrore, si dhe në ato të shkaktuara nga dora e njeriut.

Neni 3

Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Akti i ekspertimit të zjarrit” është akti administrativ, i përpiluar për çdo zjarr të rënë dhe i lëshuar nga shërbimi i MZSH-së, me kërkesë të institucioneve të prokurorisë dhe gjykatës, të shtetasve, personave fizikë e juridikë.

2. “Certifikatë e mbrojtjes nga zjarri” është akti administrativ, i lëshuar nga shërbimi i MZSH-së, nëpërmjet të cilit provohet përmbushja e kërkesave të parashikuara në projektin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, sipas kategorizimit të objekteve.

3. “Evakuim” është lëvizja e organizuar e personave në një vend më të sigurt, në rast të një zjarri apo rreziqeve e fatkeqësive të tjera.

4. “Fatkeqësi natyrore” janë tërmetet, përmbytjet, thatësitrat atmosferike të tejzgjatura, rrëshqitjet tektonike, ortekët, erërat e forta, zjarret masive në pyje, të cilat rrezikojnë jetën e njeriut, gjësë së gjallë dhe pronën, si dhe ngjarje të tjera të shkaktuara nga dukuri natyrore, të cilat kërkojnë ndërhyrjen e shërbimit zjarrfikës dhe të forcave të tjera operuese.

5. “Fatkeqësi të tjera” janë aksidentet rrugore, hekurudhore, detare, ajrore, zjarret e përmasave të mëdha, shpërthimet, rrëzimet e digave, aksidentet bërthamore, ekologjike ose industriale, dhe çdo lloj tjetër aksidenti i shkaktuar nga veprimi njerëzor, sëmundjet infektive masive, pasojat e të cilave prekin popullatën, gjënë e gjallë, mjedisin, si dhe format e tjera të dhunës masive, të cilat kërkojnë ndërhyrjen e

shërbimit zjarrfikës dhe të forcave të tjera operuese.

6. “Hidrantë zjarrfikës” janë pjesë të sistemit hidrik, të cilat shërbejnë për marrjen e ujit nga tubacionet e rrjetit ujësjellës apo burime të tjera uji për shuarjen e zjarrit.

7. “Inspektim për mbrojtjen nga zjarri” është kontrolli që kryhet nga strukturat e shërbimit të MZSH-së për verifikimin e respektimit të kërkesave ligjore, për mbrojtjen nga zjarri.

8. “Inspektor për mbrojtjen nga zjarri” është punonjësi i strukturave të shërbimit të MZSH-së, i autorizuar për inspektimin e masave të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin.

9. “Masat parandaluese të rënies së zjarrit” është tërësia e masave të marra për zbatimin e normave dhe standardeve, që nga projektimi i objektit, ndërtimi, kompletimi, instruktimi, përdorimi dhe mirëmbajtja e masave dhe mjeteve të sinjalizimit dhe shuarjes së zjarrit.

10. “Ministri” është ministri përgjegjës për hartimin e politikave, koordinimin dhe mbikëqyrjen e shërbimit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin.

11. “Ministria përgjegjëse” është ministria që ushtron veprimtarinë e saj në fushën e përgjegjësisë shtetërore për punët e çështjet e brendshme, për hartimin dhe mbikëqyrjen e zbatimit të politikave për mbrojtjen e jetës së njerëzve dhe të pronës nga rreziku i zjarrit dhe i fatkeqësive të tjera, në përputhje me legjislacionin përkatës.

12. “Ndërhyrje operuese zjarrfikëse” është puna e përditshme e shërbimit zjarrfikës, për realizimin dhe kryerjen e misionit të saj, të gjitha ndërhyrjet e menjëhershme të strukturave të shërbimit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, vetëm apo në bashkëpunim me shërbimet të tjera, Policinë e Shtetit, shërbimin e urgjencës mjekësore, Forcat e Armatosura etj., për shuarjen e zjarreve dhe shpëtimin e jetës së njeriut dhe pronës në raste zjarri, aksidentesh, incidentesh dhe emergjencash të ndryshme.

13. “Norma teknike” janë rregulla që përfshijnë sigurinë nga zjarri dhe shpëtimin, të miratuara me ligje apo akte nënligjore të veçanta.

14. “Organizim i ndërhyrjes në shuarjen e zjarrit dhe shpëtim” është tërësia e masave tekniko-organizative të nevojshme, për organizimin e forcave të ndryshme, mjeteve, pajisjeve zjarrfikëse, metodave e taktikave, të cilat përdoren për ndërhyrjen në shuarjen e zjarrit, evakuimin dhe shpëtimin e jetës së njerëzve, kafshëve dhe pronës.

15. “Pajisje të tjera zjarrfikëse dhe të shpëtimit” janë të gjitha ato pajisje që shërbejnë për shuarjen e zjarrit dhe shpëtimin e jetës, pronës e mjedisit nga rreziku i zjarrit dhe fatkeqësive të tjera natyrore.

16. “Projekt për mbrojtjen nga zjarri” është paraqitja grafike, shoqëruar me relacionin teknik përkatës të mbrojtjes pasive dhe aktive, e tërësisë së masave për sigurinë nga zjarri dhe shpëtimin, për planet zhvillimore, strukturat, konstruksionet, ndërtimet, pyjet, kullotat dhe objektet që ushtrojnë aktivitete, sipas funksionit të tyre.

17. “Punonjës administrativ” është punonjësi që kryen veprimtari administrative, sekretarie, mirëmbajtjeje, shërbimi, ruajtjeje dhe nuk ushtron një funksion publik.

18. “Qendra të monitorimit të sistemeve të diktim-sinjalizimit” janë qendrat, të cilat kryejnë monitorimin dhe mirëmbajtjen e sistemeve të diktim-sinjalizimit të zjarrit në objekte të ndryshme.

19. “Rrezik zjarri” është situata e krijuar nga akumulimi i faktorëve që nxitin mundësinë e nisjes së zjarrit dhe zhvillimit të tij.

20. “Sisteme të diktim-sinjalizimit” janë pajisje që diktojnë, sinjalizojnë shfaqjen e tymit, gazrave dhe zjarrit.

21. “Stacion zjarrfikës” është pjesë e infrastrukturës operuese të shërbimit të MZSH-së, që vepron në një territor të caktuar, kompletuar me personel zjarrfikës, automjete dhe pajisje zjarrfikëse, për ndërhyrjen në shuarjen e zjarreve dhe shpëtimin.

22. “Shërbimi vullnetar i mbrojtjes nga zjarri” është organizimi i strukturës vullnetare për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin, nga organet e njësitë e qeverisjes vendore, nga personat juridikë, që kryejnë veprimtaritë e tyre në Republikën e Shqipërisë, nga institucione dhe agjenci shtetërore, të cilat kanë përgjegjësi për administrimin e pasurive shtetërore me rrezikshmëri nga zjarri.

23. “Shpëtimi” është tërësia e veprimeve operuese në rast aksidentesh, situatash e fatkeqësish të ndryshme, për mbrojtjen e jetës dhe pronës.

24. “Zjarr” është dukuria e djegies, e shoqëruar me nxehtësi të lartë, tym dhe dritë në formë flakësh përcëlluese.

25. “Zjarr normal” është zjarri që shkakton dëm, për përballimin e të cilit janë të mjaftueshme forcat operacionale, mjetet dhe pajisjet e stacionit zjarrfikës të bashkisë.

26. “Zjarr masiv” është zjarri që zhvillohet apo tenton të zhvillohet në sipërfaqe e volume të konsiderueshme, për përballimin e të cilit, përveç forcave operacionale, mjeteve e pajisjeve që zotëron shërbimi zjarrfikës i një stacioni, kërkohet edhe pjesëmarrja për ndihmë nga stacionet zjarrfikëse të bashkive të tjera.

27. “Zjarr me përmasa të mëdha” është zjarri që zhvillohet në sipërfaqe e volume të mëdha, për përballimin e të cilit, përveç forcave operacionale, mjeteve e pajisjeve që zotëron shërbimi zjarrfikës, kërkohet edhe pjesëmarrja, për ndihmë, e forcave e mjeteve të shërbimeve apo strukturave të tjera operuese.

28. “Zjarrfikës” është personi i emëruar në strukturat e shërbimit të MZSH-së, i trajnuar profesionalisht për të ndërhyrë në shuarjen e zjarreve dhe shpëtimin e jetës së njeriut, të gjësë së gjallë dhe të pronës.

29. “Ekspert zjarrfikës privat” është personi fizik dhe juridik, i certifikuar, i cili harton projektin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, kryen aktin e ekspertizës për zjarrin e rënë, kryen trajnime në fushën e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, sipas dispozitave të këtij ligji.

KREU II

STATUSI, SIMBOLET, ORGANIZIMI DHE FUNKSIONIMI I SHËRBIMIT TË MBROJTJES NGA ZJARRI DHE SHPËTIMIN

Neni 4

Statusi i shërbimit të MZSH-së

1. Shërbimi i MZSH-së është institucion i administratës publike, me status të veçantë.
2. Statusi i punonjësit të shërbimit të MZSH-së rregullohet:
 - a) sipas këtij ligji për punonjësit e shërbimit të MZSH-së me grada;
 - b) sipas Kodit të Punës për punonjësit administrativë.
3. Statusi i shërbimit nuk ndryshon edhe në gjendje lufte, gjendje të jashtëzakonshme apo fatkeqësie natyrore.

Neni 5

Simbolet

Shërbimi i MZSH-së ka uniformën, me shenjat dalluese përkatëse, gradat, flamurin dhe stemën e vet, të cilat miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 6

Punonjësit e shërbimit

1. Punonjësit e shërbimit të MZSH-së ndahen në dy kategori:
 - a) punonjës operacional, inspektues, drejtues, i cili mban gradë;
 - b) punonjës pa grada, në funksione admini-strative.
2. Rregullat dhe procedurat për kërkesat e përgjithshme të pranimit, marrëdhëniet e punës, të trajnimit, ecurisë në karrierë dhe ndërprerjes së saj, për klasifikimin e niveleve, sipas funksioneve organike, përshkrimin e përgjithshëm të punës për çdo kategori, klasë dhe grup, si dhe emërtesat e

pozicioneve përcaktohen në rregulloren e shërbimit të MZSH-së, të miratuar nga Këshilli i Ministrave.

Neni 7

Organizimi i strukturës së shërbimit

1. Shërbimi i mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin organizohet në nivel qendror dhe vendor. Drejtoria e Përgjithshme e Mbrojtjes nga Zjarri dhe Shpëtimin përfaqëson nivelin qendror; strukturat e shërbimit të MZSH-së në bashki përfaqësojnë nivelin vendor dhe organizohen në drejtori ose sektorë.

2. Drejtoria e Përgjithshme e MZSH-së, në varësi të ministrit, përfaqëson autoritetin më të lartë teknik, mbikëqyrës dhe drejtues të shërbimit të MZSH-së. Drejtoria e Përgjithshme e MZSH-së organizohet në drejtori me funksione inspektimi, koordinimi, trajnimi dhe logjistike.

3. Drejtoria ose sektori i shërbimit të MZSH-së në nivel vendor është në varësi të kryetarit të bashkisë. Ajo përfaqëson strukturën bazë operuese dhe inspektuese në fushën e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin në territorin që ka në juridiksion.

4. Çdo bashki duhet të mbulojë territorin e saj me shërbim zjarrfikës, me stacione të kompletuara me personel, automjete dhe pajisje zjarrfikëse.

5. Stacioni i shërbimit të MZSH-së është njësi operuese dhe inspektuese në varësi të shefit të sektorit të shërbimit të MZSH-së dhe ngrihet në çdo bashki, duke zbatuar standardin 1 zjarrfikës profesionist për 1500-2000 banorë.

6. Çdo stacion duhet të ketë jo më pak se 14 zjarrfikës, personel profesionist.

Neni 8

Ministri

1. Ministri:

a) përcakton objektivat për zbatimin e politikave të përgjithshme dhe të programit të qeverisë për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin;

b) orienton zbatimin e politikave të veprimtarisë së shërbimit të MZSH-së, me qëllim rritjen dhe garantimin e sigurisë publike nga zjarri dhe shpëtimin shkallë vendi.

2. Ministri nxjerr udhëzime, në zbatim të ligjit, për të unifikuar veprimtarinë e shërbimit të MZSH-së, të cilat janë të detyrueshme për çdo bashki, institucion, subjekt privat apo shtetëror.

Neni 9

Kryetari i bashkisë

Kryetari i bashkisë ka këto përgjegjësi:

a) merr masa për ngritjen dhe kompletimin me mjete e pajisje të stacioneve për fikjen e zjarreve dhe shpëtimin, të shërbimit të MZSH-së në territorin e bashkisë, sipas standardeve e normave në fuqi;

b) planifikon fondet e shërbimit të MZSH-së, nga buxheti i bashkisë, për çdo vit;

c) siguron gatishmërinë e përhershme të stacioneve të shërbimit zjarrfikës me automjete, pajisje speciale, personel zjarrfikës dhe i vë ato në dispozicion për shuarjen e zjarreve dhe shpëtimin jetës, pronës, në çdo rast aksidenti, incidenti apo fatkeqësie dhe emergjencash të ndryshme në territorin e bashkisë;

ç) kërkon dhe detyrohet të japë ndihmë me personel, automjete e pajisje nga stacionet zjarrfikëse të tij, nga/për bashkitë fqinje ose më gjerë, në raste zjarresh masive, emergjencash dhe fatkeqësish të tjera;

d) bashkërendon veprimet e shërbimit zjarrfikës me forcat e tjera operuese që gjenden e veprojnë në territorin e bashkisë;

dh) merr masa për mbajtjen në gjendje funksionimi të rrugëve të kalimit, për automjetet dhe

pajisjet zjarrfikëse;

e) kërkon nga institucionet përgjegjëse kompletimin dhe përmirësimin e infrastrukturës për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin, në objektet e çdo lloji, pyjet, kullotat etj., që gjenden në territorin e bashkisë;

ë) kërkon instalimin dhe kompletimin me sisteme hidrike funksionale për shërbimin e MZSH-së, konform normave dhe standardeve në fuqi, në gjithë territorin e bashkisë;

f) kërkon për çdo objekt, për miratimin e lejeve zhvillimore/ndërtimore, projektin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin;

g) jep leje zhvillimi/ndërtimi dhe akte shfrytëzimi të strukturave ndërtimore vetëm pas plotësimit të rregullave të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, të përcaktuara në këtë ligj;

gj) planifikon fonde për trajnimin, kualifikimin periodik dhe rritjen e aftësive profesionale të personelit zjarrfikës që ka në juridiksion;

h) siguron, nëpërmjet mjeteve të informimit publik që ka në dispozicion, informimin për edukimin e komunitetit me njohuritë dhe masat e mbrojtjes kundër zjarrit;

i) vendos lidhje dhe bashkëpunon me partnerë ose dhurues të shteteve të tjera, për të siguruar asistencë teknike, kualifikime e specializime për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin, si dhe për furnizimin materialo-teknik të stacioneve zjarrfikëse;

j) merr masa organizative e teknike dhe planifikon fonde financiare për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin edhe në projektet e veprave që hartohen dhe miratohen nga ana e tyre.

Neni 10

Detyrat e Drejtorisë së Përgjithshme të MZSH-së

Drejtoria e Përgjithshme e MZSH-së ka këto detyra:

a) harton rregullore për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin, në përputhje me standardet ndërkombëtare në fuqi, të cilat miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave;

b) harton dhe unifikon metodologjinë për masat e parandalimit, ndërhyrjes dhe inspektimit të shërbimit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin;

c) bashkëpunon me kryetarin e bashkisë për zbatimin e ligjshmërisë dhe standardeve në fushën e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimi, përcaktuar në aktet ligjore dhe nënligjore;

ç) bashkërendon dhe koordinon veprimtarinë e stacioneve të MZSH-ve të bashkive dhe urdhëron ndërhyrjen me forca, automjete e pajisje zjarrfikëse të tyre në rastet e zjarreve masive apo situatave të tjera, për operacione komplekse shpëtimi, që kërkojnë ndërhyrjen e njësisë të shërbimit nga disa bashki;

d) bashkëpunon dhe koordinon veprimtarinë e shërbimit të MZSH-së me strukturat qendrore të Policisë së Shtetit, Forcave të Armatosura, të Mbrojtjes Civile, Shërbimit të Urgjencës Mjekësore dhe të institucioneve të tjera qendrore, për rritjen e sigurisë publike;

dh) mban e përpunon statistika për aktivitetin e veprimtarisë së shërbimit të MZSH-së në përputhje me legjislacionin në fuqi për statistikat;

e) bashkëpunon me institucionet, organizma të tjera ndërkombëtare, shërbimet homologe, subjektet jopublike dhe organizatat joqeveritare;

ë) organizon kualifikimin, trajnimin e personelit të shërbimit vendor të MZSH-së, të personelit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin të objekteve me rëndësi ekonomike e strategjike dhe të shërbimit vullnetar për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin në Akademinë e Sigurisë dhe qendrat e tjera të sigurisë e të inspektimit;

f) raporton te ministri për përmbushjen e detyrave të mësipërme;

g) kryen detyra të tjera, në zbatim të këtij ligji dhe legjislacionit në fuqi.

Neni 11

Detyrat e drejtorisë/ sektorit të shërbimit vendor

Drejtoria/ sektori i shërbimit të MZSH-së në nivel vendor ka këto detyra:

a) marrjen e masave të inspektimit, parandalimit dhe ndërhyrjes për shuarjen e zjarreve dhe shpëtimin në territorin e bashkisë;

b) drejtimin e shërbimit të MZSH-së për gatishmërinë e personelit, të automjeteve dhe pajisjeve zjarrfikëse;

c) zbatimin e ligjshmërisë, zbatimin e masave inspektuese dhe parandaluese për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin në të gjitha objektet në territorin e bashkisë;

ç) bashkëpunimin, koordinimin e veprimeve të strukturave për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin me strukturat e tjera operuese dhe inspektuese që veprojnë në territorin e bashkisë;

d) mbajtjen dhe administrimin e dokumentacionit të shërbimit të MZSH-së, si dhe përpilimin e statistikave për aktivitetin dhe veprimtarinë e shërbimit në nivel vendor, në përputhje me legjislacionin në fuqi;

dh) kontrollin dhe mbikëqyrjen e veprimtarisë së shërbimit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin në objektet me rëndësi ekonomike e strategjike dhe të shërbimit vullnetar;

e) drejton dhe përgjigjet për rritjen e aftësive profesionale të personelit të MZSH-së, të shërbimit vullnetar, për zbatimin e programit të përgatitjes së tyre profesionale, dhe zhvillon mësim tregues për dhënien e njohurive të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin.

Neni 12

Shërbimi i MZSH-së në objektet me rëndësi ekonomike, strategjike

1. Në objektet me rëndësi ekonomike e strategjike në shkallë vendi, në porte, aeroporte, tunele, në zonat e mbrojtura natyrore, linja magjistrale të transportit të gazit e të karburanteve ngrihen stacione të shërbimit të MZSH-së. Lista e këtyre objekteve miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Subjektet që i kanë në pronësi apo përgjegjësi administrimi objektet e përcaktuara në pikën 1, të këtij neni, zbatojnë legjislacionin në fuqi, normat teknike dhe standardet ndërkombëtare në fushën e MZSH-së, si dhe kompletojnë stacionet me automjete dhe pajisje speciale zjarrfikëse.

3. Punonjësit e stacioneve të shërbimit të MZSH-së janë në përbërje e limit organik të institucioneve, subjekteve që i administrojnë ose që i kanë ato në pronësi. Kriteret e punësimit të punonjësve janë ato të përcaktuara në këtë ligj.

4. Punonjësit e stacioneve të shërbimit të MZSH-së në objektet me rëndësi ekonomike e strategjike emërohen nga subjekti që i ka ato në pronësi apo administrim, në përputhje me kriteret e përcaktuara në këtë ligj.

Neni 13

Shërbimi vullnetar i MZSH-së

1. Në bashki krijohet shërbimi vullnetar për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin, në përputhje me këtë ligj, dhe ai bëhet pjesë e shërbimit të MZSH-së në nivel vendor.

2. Struktura, uniforma dhe shenjat dalluese të veçanta, të punonjësit të shërbimit vullnetar të MZSH-së, miratohen me vendim të këshillit bashkiak.

KREU III
EMËRIMI DHE LIRIMI NGA SHËRBIMI I MZSH-SË

Neni 14

Kriteret e pranimit për nivelet në shërbimin e MZSH-së

Punonjësit e shërbimit të MZSH-së ndahen në punonjës të nivelit bazë, të mesëm, të lartë dhe madhor.

1. Kriteret e pranimit për nivelin bazë të këtij shërbimi janë:

- a) të jetë shtetas shqiptar;
- b) të ketë zotësi të plotë për të vepruar;
- c) të jetë në gjendje të mirë shëndetësore dhe i/e aftë fizikisht për të kryer detyra me rrezik të shtuar;
- ç) të mos jetë i përjashtuar nga shërbimi zjarrfikës, Policia e Shtetit apo nga institucionet e tjera të administratës publike;
- d) të ketë mbaruar arsimin e mesëm;
- dh) të mos jetë i/e dënuar me vendim të formës së prerë, për kryerjen e një vepre penale me dashje;
- e) të jetë i/e moshës nën 30 vjeç;
- ë) të ketë përfunduar testimin fiziko-profesional dhe kursin përkatës pranë Akademisë së Sigurisë ose në qendra të trajnimit zjarrfikës.

2. Kriteret e pranimit për nivelin e mesëm janë:

- a) të jetë shtetas shqiptar;
- b) të ketë përfunduar arsimin e lartë policor, ushtarak, juridik ose inxhinieri, niveli minimal i diplomës “*Bachelor*”;
- c) të jetë në gjendje të mirë shëndetësore dhe i/e aftë fizikisht për të kryer detyra me rrezik të shtuar;
- ç) të mos jetë i përjashtuar nga shërbimi zjarrfikës, i Policisë së Shtetit apo nga institucione të tjera të administratës publike;
- d) të mos jetë i/e dënuar me vendim të formës së prerë, për kryerjen e një vepre penale me dashje.

3. Kriteret e pranimit për nivelin e lartë janë:

- a) në këtë nivel konkurrojnë dhe pranohen ata persona që plotësojnë kërkesat e pikës 2 të këtij neni;
- b) të ketë punuar në nivelin e mesëm në strukturat e shërbimit MZSH-së jo më pak se 10 vjet dhe të mbajë gradën maksimale të nivelit të mesëm.

4. Për nivelin madhor konkurrojnë ata persona që plotësojnë kërkesat e pikës 3, të këtij neni, që kanë punuar në nivelin e lartë të shërbimit të MZSH-së jo më pak se 10 vjet, dhe që mbajnë gradën maksimale për nivelin e lartë.

Neni 15

Emërimi, lirimi, pezullimi dhe përjashtimi i personelit të shërbimit të MZSH-së

- 1. Emërimi, lirimi dhe përjashtimi i Drejtorit të Përgjithshëm të MZSH-së bëhet nga Kryeministri, me propozimin e ministrit përgjegjës.
- 2. Emërimi, lirimi, pezullimi dhe përjashtimi i punonjësve të Drejtorisë së Përgjithshme të

MZSH-së bëhet nga ministri përgjegjës, me propozimin e Drejtorit të Përgjithshëm të MZSH-së.

3. Emërimi, lirimi, pezullimi dhe përjashtimi i punonjësve të nivelit të lartë dhe të mesëm të shërbimit vendor të MZSH-së bëhet nga Drejtori i Përgjithshëm i MZSH-së, me propozim të kryetarit të bashkisë, sipas kritereve të përcaktuara në këtë ligj.

4. Emërimi, lirimi, pezullimi dhe përjashtimi i punonjësve të nivelit bazë të shërbimit vendor të MZSH-së bëhet nga drejtori ose shefi i sektorit të shërbimit të MZSH-së, në përputhje me kriteret e përcaktuara në këtë ligj.

5. Ndarja e funksioneve, nivelet, detyrat, rolet, procedurat e konkurrimit e të përzgjedhjes së kandidaturave për emërim, si edhe procedurat për lirim, pezullimin e përjashtimin, përcaktohen në rregulloren e shërbimit të MZSH-së.

Neni 16

Pranimi dhe ndërprerja e marrëdhënieve të punës në funksione administrative të shërbimit të MZSH-së

Pranimi dhe largimi i punonjësve në/nga funksionet administrative bëhet me urdhër të titullarit të strukturës qendrore ose vendore të MZSH-së, sipas Kodit të Punës.

Neni 17

Lirimi, pezullimi, përjashtimi dhe rikthimi i punonjësit të MZSH-së

Punonjësi i shërbimit të MZSH-së ndërpret marrëdhëniet e punës kur lirohet ose përjashtohet nga ky shërbim.

1. Punonjësi i MZSH-së lirohet nga shërbimi në rastet kur:

a) deklarohet i paaftë për punë, nga komisioni kompetent mjekësor, sipas ligjit;

b) mbush moshën për pension pleqërie;

c) kërkon të lirohet me dëshirën e tij;

ç) konstatohet pavlefshmëria e aktit administrativ të pranimit;

d) vdes, apo kur merr formë të prerë vendimi për deklarimin për shpalljen e zhdukjes ose të vdekjes së tij;

dh) merr formë të prerë vendimi i gjykatës për kufizimin apo heqjen e zotësisë për të vepruar;

e) i shkurtohet funksioni organik.

2. Rregullat dhe procedurat për pezullimin disiplinor të punonjësit të shërbimit të MZSH-së përcaktohen në rregulloren e MZSH-së.

Në rastet e nisjes së procedimit penal ndaj punonjësit të shërbimit të MZSH-së, pezullimi fillon në momentin kur punonjësi merret në cilësinë e të pandehurit nga organi i ngarkuar me ligj.

3. Një person mund të rikthehet në shërbimin e MZSH-së vetëm nëse ai ka ndërprerë marrëdhëniet e punës me strukturat e tij brenda 5 viteve të fundit.

4. Punonjësi i MZSH-së përjashtohet nga shërbimi në rastet kur:

a) dënohet me vendim gjyqësor të formës së prerë, për kryerjen e një vepre penale;

b) ndaj tij merret masa disiplinore e përjashtimit nga shërbimi i MZSH-së.

5. Rregullat dhe procedurat e vlerësimit, të ndërprerjes së marrëdhënieve të punës, të ankimit, rikthimit në shërbim, përcaktohen në rregulloren e MZSH-së.

Neni 18

Mbrojtja e veçantë

1. Çdo veprim a mosveprim tjetër i paligjshëm ndaj punonjësit të MZSH-së, për shkak ose gjatë kryerjes së detyrës, dënohet sipas dispozitave të pjesës së posaçme të Kodit Penal.

2. Kur atij, për shkak të shërbimit, i rrezikohet jeta, familja ose i dëmtohet prona, shteti i garanton mbrojtje të veçantë. Kushtet dhe mënyra e përfitimit të saj përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 19

Kufizimi i të drejtave politike dhe i të drejtës së grevës

Punonjësi me grada i shërbimit të MZSH-së:

- a) nuk ka të drejtë të marrë pjesë në veprimtari politike apo të shprehë publikisht bindjet dhe preferencat e tij politike;
- b) nuk mund të jetë anëtar i një partie apo organizate politike dhe me veprimtarinë e tij nuk duhet të cenojë natyrën e depolitizuar të institucionit;
- c) nuk ka të drejtën e grevës.

Neni 20

Marrëdhëniet me sindikatat

1. Në shërbimin e MZSH-së lejohet krijimi dhe zhvillimi i veprimtarive sindikaliste, në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e interesave të punonjësve.

2. Çdo punonjës, me përjashtim të Drejtorit të Përgjithshëm të MZSH-së, ka të drejtë të jetë anëtar sindikate.

3. Punonjësit të shërbimit të MZSH-së, gjatë veprimtarive sindikaliste, i ndalohe të mbajë uniformën apo të përdorë mjetet e shërbimit.

KREU IV GRADAT

Neni 21

Sistemi i gradave

Sistemi i gradave përcakton hierarkinë dhe nivelin e funksionimit e menaxhimit të shërbimit të MZSH-së. Çdo funksioni i caktohet grada korresponduese.

Neni 22

Gradat

1. Gradat, për punonjësit operacionalë, inspektues e drejtues në shërbimin e MZSH-së, sipas rendit hierarkik rritës, emërtohen, si më poshtë:

Niveli bazë:

- a) “Asistent zjarrfikës”;
- b) “Zjarrfikës”;
- c) “Kryezjarrfikës”.

Niveli mesëm:

- a) “Inspektor zjarrfikës”;
- b) “Kryeinspektor zjarrfikës”;
- c) “Komisar zjarrfikës”.

Niveli lartë:

- a) “Drejtues zjarrfikës”;
- b) “Drejtues i parë zjarrfikës”.

Niveli madhor: “Drejtues i lartë zjarrfikës”.

2. Kriteret e ecurisë dhe fitimit të gradave, tabela e njësimit të funksioneve korresponduese për çdo gradë, paraqitja, forma dhe specifikimet teknike të gradave përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 23

Hierarkia e gradave

Hierarkia e punonjësve të shërbimit të MZSH-së përcaktohet nga grada, nga funksioni, për punonjësit me të njëjtën gradë, dhe nga vjetërsia në gradë, për punonjësit me gradë e funksion të njëjtë.

Neni 24

Dhënia e gradës

1. Gradat e nivelit të lartë dhe madhor jepen nga ministri përgjegjës, bazuar në aktin e vlerësimit të komisionit të gradave.

2. Gradat e nivelit të mesëm dhe bazë jepen nga Drejtori i Përgjithshëm i shërbimit të MZSH-së, bazuar në aktin e vlerësimit të komisionit të gradave.

3. Përbërja dhe funksionimi i komisioneve të vlerësimit të gradave përcaktohen me udhëzim të ministrit.

Neni 25

Kriteret për fitimin e gradës

1. Për fitimin e gradës, punonjësi i MZSH-së duhet të plotësojë kriteret e mëposhtme:

a) të përmbushë kriteret për pozicionin e punës;
b) të jetë parashkruar masa disiplinore për shkelje të rëndë, sipas afatit të përcaktuar në këtë ligj;
c) të ketë vlerësim të aftësive individuale të punës jo më të ulët se 70 % të vlerësimit të përgjithshëm;

ç) të ketë përfunduar trajnimin e detyrueshëm për gradë;

d) të mos ketë filluar ndaj tij procedim penal;

dh) të mos ketë filluar ndaj tij procedim disiplinor për shkelje të rëndë;

e) të ketë plotësuar kohën e qëndrimit në gradë, sipas afateve të mëposhtme:

i) nga “Asistent zjarrfikës” në “Zjarrfikës”

5 vite;

ii) nga “Zjarrfikës” në “Kryezjarrfikës”

5 vite;

iii) nga “Inspektor zjarrfikës” në “Krye-inspektor zjarrfikës”

5 vite;

iv) nga “Kryeinspektor zjarrfikës” në “Komisar zjarrfikës”

5 vite;

v) nga “Komisar zjarrfikës” në “Drejtues zjarrfikës”

5 vite;

vi) nga “Drejtues zjarrfikës” në “Drejtues i parë zjarrfikës”

5 vite;

vii) nga “Drejtues i parë zjarrfikës” në “Drejtues i lartë zjarrfikës” pa afat.

2. Në vjetërsinë për efekt konkurrimi, për fitimin e gradës, llogaritet edhe koha e ndërprerjes së karrierës, për shkak të:

a) paafhtësisë shëndetësore deri në 6 muaj, brenda afatit 12-mujor;

b) vjetërsisë së shërbimit, të njohur me vendim gjyqësor;

c) lejes së lindjes.

3. Në vjetërsinë për efekt gradimi nuk llogaritet koha e ndërprerjes së karrierës për shkak të lejes së përfutur pa të drejtë pagese.

Neni 26

Arsimimi dhe trajnimi për fitimin e gradës

1. Punonjësi i shërbimit të MZSH-së i nënshtrohet testeve dhe kurseve pranë Akademisë së Sigurisë ose qendrave për rritjen dhe marrjen e gradës pasardhëse.
2. Punonjësi i shërbimit të MZSH-së, për të ndjekur programin e arsimimit/trajnimit, zgjidhet nga Drejtoria e Përgjithshme e MZSH-së, bazuar në listën emërore të së drejtës për gradë.
3. Pas përfundimit të programit të arsimimit /trajnimit, dhënia e gradës bëhet sipas listës emërore të së drejtës për gradë, duke filluar nga punonjësi që ka vlerësimin më të lartë.

KREU V DISIPLINA

Neni 27

Sjellja dhe etika

1. Punonjësi i shërbimit të MZSH-së është i detyruar të respektojë rregullat e sjelljes dhe etikës gjatë përbushjes së detyrave.
2. Normat, rregullat e sjelljes e të etikës përcaktohen në rregulloren e MZSH-së.

Neni 28

Shkeljet e disiplinës

1. Shkelje disiplinore është çdo veprim ose mosveprim i punonjësit të shërbimit të MZSH-së që është në kundërshtim me rregullat dhe procedurat e përcaktuara në rregulloren e MZSH-së.
2. Shkeljet disiplinore kategorizohen në të lehta dhe të rënda.
3. Masa e lehtë disiplinore jepet nga eprori i punonjësit të MZSH-së. Punonjësi i shërbimit të MZSH-së, ndaj të cilit merret masë e lehtë disiplinore, ka të drejtë të ankohet tek eprori i punonjësit që ka dhënë masën, brenda 5 ditëve nga çasti i marrjes dijeni me shkrim, për dhënien e masës disiplinore.
Masa e rëndë disiplinore për punonjësit e MZSH-së jepet nga komisioni i disiplinës, me propozim të Drejtorit të Përgjithshëm të Shërbimit të MZSH-së, në nivel qendror, dhe me propozim të kryetarit të bashkisë, në nivel vendor.
Komisioni i disiplinës ngrihet dhe funksionon sipas rregulloreve të shërbimit të MZSH-së, të miratuar nga Këshilli i Ministrave.
4. Gjatë procesit të ankimit, punonjësit të shërbimit të MZSH-së duhet t'i garantohet e drejta për t'u informuar, dëgjuar dhe mbrojtur, në përputhje me parimet e Kodit të Procedurave Administrative.
5. Punonjësi i shërbimit të MZSH-së ka të drejtë të ankimohet vendimin e dhënë, sipas pikave 3 dhe 4, të këtij neni, në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 29

Masat disiplinore

1. Ndaj punonjësit të shërbimit të MZSH-së, që kryen shkelje disiplinore, merren këto masa:
 - a) Për shkelje të lehta disiplinore:
 - i) vërejtje;
 - ii) vërejtje me paralajmërim.
 - b) Për shkelje të rënda disiplinore:
 - i) shtyrje e afatit të gradimit deri në 1 vit;
 - ii) ulje me një gradë, për një periudhë deri në 6 muaj;

iii) përjashtimi nga shërbimi i MZSH-së.

2. Masa disiplinore shuhet pas kalimit të këtyre afateve:

a) gjashtë muaj, nga njoftimi i masës “vërejtje” dhe “vërejtje me paralajmërim”;

b) një vit, nga mbarimi i afatit për të cilin është zbatuar masa disiplinore “shtyrje e afatit të gradimit deri në 1 vit” ose “ulje me një gradë”.

3. Llojet e shkeljeve disiplinore, procedura dhe kompetencat e dhënies së masave, shqyrtimit, ndëshkimit, ankimit për masën e dhënë, si dhe shuarja apo parashkrimi i shkeljeve e masave disiplinore për punonjës, përcaktohen në rregulloren e shërbimit të MZSH-së.

4. Efektet e masës disiplinore për punonjës të shërbimit të MZSH-së fillojnë pas përfundimit të procesit disiplinor, ku përfshihen procedurat përkatëse të ankimit administrativ.

5. Punonjësit administrativ, për shkelje disiplinore, i jepet masë disiplinore, sipas përcaktimeve në kontratën individuale ose kolektive të punës.

KREU VI

MARRËDHËNIA E PUNËS DHE TRAJTIMI I PERSONELIT

Neni 30

Koha e punës dhe e pushimit

1. Koha e punës dhe e pushimeve, për punonjës të shërbimit, njësohet me atë të punonjësve të tjerë të administratës shtetërore, përveçse kur parashikohet ndryshe në këtë ligj.

2. Pushimi vjetor, për punonjës të funksioneve administrative, njësohet me atë të administratës shtetërore, ndërsa për punonjës të shërbimit me gradë është 28 deri në 40 ditë kalendarike dhe jepet i shkallëzuar, sipas vjetërsisë dhe gradave.

3. Periudha e pushimeve pa të drejtë pagese nuk llogaritet në vjetërsi pune të shërbimit dhe as për efekt të ecurisë në karrierë.

4. Punonjësi i shërbimit të MZSH-së trajtohet me pushim ose pagë shtesë për mbikohën normale të punës.

5. Kriteret, masat e përfitimeve dhe llojet e pushimeve të tjera, me apo pa pagesë, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 31

Trajtimi financiar gjatë qëndrimit në punë

1. Punonjësi me gradë i shërbimit të MZSH-së, për shkak të përgjegjësisë dhe rrezikshmërisë së lartë në detyrë, në raport me strukturat e tjera të administratës shtetërore, gëzon trajtim të veçantë, të përcaktuar në këtë ligj, në të cilin përfshihen:

a) paga mujore, e cila përbëhet nga paga për gradë, shtesa për çdo vit vjetërsie shërbimi dhe shtesa për natyrë të veçantë pune;

b) ndihma financiare në rastet e fatkeqësive në familje, sipas përcaktimeve ligjore dhe nënligjore në fuqi;

c) ndihma e menjëhershme financiare, në rast të dëmtimit të rëndë të pronës, për shkak të detyrës, sipas akteve të vlerësimit të dëmit.

2. Procedurat e trajtimit financiar gjatë qëndrimit në punë të punonjës të shërbimit të MZSH-së, sipas pikës 1, të këtij neni, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 32

Sigurimi i jetës

Punonjësi i shërbimit të MZSH-së përfiton sigurim jete, sipas rregullave të përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 33

Përfitimet suplementare pas ndërprerjes së marrëdhënieve të punës

1. Punonjësi i shërbimit të MZSH-së, që ndërpret marrëdhëniet e punës me shërbimin, përfiton:
 - a) pagesë kalimtare;
 - b) pension të parakohshëm suplementar;
 - c) pension suplementar pleqërie.
2. Përfitimet suplementare, për rastet e përcaktuara në pikën 1, të këtij neni, përcaktohen me ligj të veçantë.

KREU VII BURIMET FINANCIARE

Neni 34

Buxheti i shërbimit të MZSH-së

Buxheti i shërbimit të MZSH-së ka si burim financimi Buxhetin e Shtetit, i cili përbëhet nga buxheti për pushtetin vendor dhe buxheti i ministrisë përgjegjëse, si dhe të ardhurat nga shërbimi ndaj të tretëve dhe forma të tjera financimi, të njohura me ligj.

Neni 35

Marrëdhëniet me shoqëritë e sigurimeve

1. Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, si autoriteti përgjegjës për aktivitetin e shoqërive të licencuara në fushën e sigurimeve, bashkëpunon me Drejtorinë e Përgjithshme të MZSH-së në fushën e sigurisë nga zjarri. Ky institucion, në fund të vitit kalendarik, informon, zyrtarisht, Drejtorinë e Përgjithshme të MZSH-së për listën e objekteve që janë siguruar nga zjarri.
2. Shoqëritë e sigurimit i paguajnë shërbimit vendor të MZSH-së shpenzimet e ndërhyrjes së tij për shuarjen e zjarreve në objektet e siguruar nga zjarri.
3. Mënyra dhe kriteret e llogaritjes së shpenzimeve të ndërhyrjes, administrimi dhe përdorimi i këtyre të ardhurave, për llogari të shërbimit vendor të MZSH-së, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.
4. Shërbimi i MZSH-së në nivel vendor, pas kërkesës së shoqërisë së sigurimit, vë në dispozicion të saj dokumentacionin teknik që zotëron, në raste zjarri.

Neni 36

Lidhja e kontratës dhe tarifat

1. Personat juridikë e fizikë lidhin kontratë me shërbimin e MZSH-së, për dhënie të asistencës teknike e trajnime në fushën e mbrojtjes nga zjarri, vënien në dispozicion të personelit, mjeteve, pajisjeve dhe teknikës së shuarjes së zjarreve dhe anasjelltas.
2. Tarifat për llojet e shërbimeve që ofrohen nga shërbimi i MZSH-së përcaktohen me vendim të Këshillit Ministrave.

KREU VIII PËRGJEGJËSITË E AUTORITETEVE QENDRORE DHE PERSONAVE FIZIKË E JURIDIKË

Neni 37

Ministritë dhe institucionet qendrore

1. Ministritë dhe institucionet qendrore, në objektet në përgjegjësi administrimi, kanë këto detyra:

a) marrin masa për zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe të akteve nënligjore për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin;

b) caktojnë personel teknik në organikën dhe strukturën e tyre, të specializuar me detyra në fushën e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin;

c) bashkëpunojnë me shërbimin e MZSH-së;

ç) planifikojnë fonde financiare për përmirësimin e infrastrukturës së mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin;

d) nxjerrin rregullore të ndryshme për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin, sipas fushave që mbulojnë;

dh) koordinojnë me shërbimin vendor të MZSH-së për marrjen e masave parandaluese e të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin;

e) institucionet përkatëse, që kanë në përgjegjësi administrimi zona të mbrojtura, marrin të gjitha masat e duhura, duke ngritur struktura për ruajtjen e pyjeve nga zjarret dhe stacione zjarrfikëse, me personel, automjete dhe pajisje zjarrfikëse, në këto zona.

2. Ministria përgjegjëse për arsimin vendos në kurrikulat e arsimit 9-vjeçar programe për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin.

Neni 38

Detyrimet e personave fizikë e juridikë

1. Personat fizikë e juridikë detyrohen të:

a) zbatojnë dispozitat e parashikuara nga ky ligj dhe aktet e tjera nënligjore për sigurinë nga zjarri dhe shpëtimin;

b) marrin masa për parandalimin e pakësimin e zjarreve, me anë të mjeteve, sistemeve, pajisjeve të diktimit-sinjalizimit për shuarjen e zjarreve, gjatë kryerjes së aktivitetit të tyre;

c) kontrollojnë, të paktën një herë në vit, gjendjen e masave, mjeteve dhe pajisjeve për sigurinë nga zjarri dhe shpëtimin, në objektet dhe aktivitetet ku ushtrojnë veprimtarinë;

ç) planifikojnë fonde financiare për ndërtimin dhe përmirësimin e infrastrukturës për sigurinë nga zjarri dhe shpëtimin;

d) planifikojnë fonde financiare për ngritjen e grupeve zjarrfikëse dhe trajnimin periodik të tyre;

dh) pajisin strukturat e tyre me sisteme sinjalizimi, ndërlidhjeje, sisteme stacionare automatike, me hidrantë zjarrfikës për shuarjen e zjarreve dhe shpëtimin, në përputhje me normat teknike, si dhe t'i mbajnë ato në gatishmëri;

e) hartojnë rregullat e brendshme për sigurinë nga zjarri dhe shpëtimin, në përputhje me rrezikshmërinë e proceseve teknologjike;

ë) shoqërojnë me certifikatë prodhimet e kimikateve e të lëndëve me burim rreziku të shtuar zjarri e shpërthimi, ku të përshkruhen karakteristikat fiziko-kimike, mënyrat e ruajtjes, transportimit e përdorimit të tyre, në përputhje me legjislacionin në fuqi për transportin tokësor dhe hekurudhor të mallrave të rrezikshme;

f) pranojnë dhe të krijojnë lehtësi inspektimit nga strukturat e ngarkuara të shërbimit shtetëror të MZSH-së për masat e mbrojtjes nga zjarri dhe të zbatojnë në kohë detyrat e lëna nga këto struktura.

2. Personat juridikë e fizikë ngrenë, në objektet e tyre, qendra të monitorimit të sistemeve të diktimit-sinjalizimit. Mënyra e funksionimit, projektimit, instalimit dhe veprimtaria e këtyre qendrave duhet të jenë në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe me aktet nënligjore në zbatim të tij.

3. Në rastet e forcave madhore, personat fizikë e juridikë, që posedojnë toka, ndërtime,

instalime teknologjike apo mjete transporti, kanë detyrimin të:

a) lejojnë, pa kushte, përdorimin e burimeve të ujit, materialeve dhe mjeteve personale për operacionet e shpëtimit, të shuarjes dhe kufizimit të efekteve të zjarrit mbi pronën e tyre ose të të tjerëve;

b) pranojnë masat e vendosura nga drejtuesi i shuarjes së zjarrit për shembjen e ndonjë ndërtimi, ose një pjese të tij, prerjen\zbërthimin e mjeteve të transportit, ndërprerjen e përkohshme të aktiviteteve apo evakuimin nga zona e rrezikut, dhe të japë mbështetje me forcat dhe mjetet personale, për realizimin e këtyre masave.

KREU IX

MASAT PËR SIGURINË NGA ZJARRI DHE SHPËTIMIN, NË PROJEKTIMIN DHE NDËRTIMIN E VEPRAVE, INSPEKTIMI

Neni 39

Projekti për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimit

1. Projekti për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimit është pjesë përbërëse e dokumentacionit që kërkohet për lëshimin e lejes së zhvillimit/ndërtimit.

2. Objektet e çdo lloji, sipas shkallës së qëndrueshmërisë ndaj zjarrit dhe rrezikshmërisë ndaj tij, ndahen në kategori, të cilat miratohen me udhëzim të ministrit.

3. Projektimi, ndërtimi, rikonstruksioni dhe vënia në përdorim e veprave dhe strukturave të ndryshme, ndërtesave, rrjetit rrugor, elektrik, ujësjellës-kanalizimeve, pyjeve e kullotave, zonat e mbrojtura etj., bëhen në përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe aktet e tjera ligjore dhe nënligjore në fuqi.

4. Projektet për të gjitha llojet e ndërtimeve dhe administrimin e zonave të mbrojtura etj., përfshijnë edhe projektin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimit.

Neni 40

Detyrimet e hartuesit të projektit për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimit

1. Në objektet dhe ndërtesat e çdo lloji, ndërtime të reja apo rikonstruksione, që konsistojnë në ndryshime në impjantistikë, individët apo subjektet e licencuara, sipas dispozitave në fuqi në fushën e projektimit, detyrohen të:

a) përgatitin projektin teknik të sigurisë nga zjarri dhe shpëtimit, për kategori ndërtimesh e instalimesh, në bazë të standardeve dhe normave në fuqi;

b) parashikojnë, në dokumentacionin teknik të projektimit, sipas kategorizimit të objekteve, kompletimin e tyre me sisteme hidrike, sinjalizimi, sisteme për shuarjen e zjarreve, mjete të tjera teknike për mbrojtjen nga zjarri dhe mënyrat e evakuimit të njerëzve;

c) parashikojnë dhe përfshijnë, në dokumentacionin që shoqëron projektin, masat specifike të sigurisë nga zjarri, natyrën e rrezikut që mbart objekti apo ndërtesa që projektohet.

2. Hartuesi i projektit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimit mban përgjegjësi, sipas legjislacionit në fuqi, për respektimin e dispozitave të këtij neni dhe akteve nënligjore në zbatim të këtij ligji.

Neni 41

Shqyrtimi i dokumentacionit tekniko-ligjor

1. Shërbimi vendor i MZSH-së miraton projektin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimit që shoqëron dokumentacionin tekniko-ligjor të lejeve zhvillimore, lejeve të ndërtimit, në përputhje me këtë ligj dhe legjislacionin për planifikimin dhe zhvillimin e territorit.

2. Shërbimi qendror i MZSH-së miraton projektin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimit që shoqëron dokumentacionin tekniko-ligjor të lejeve të zhvillimit dhe të ndërtimit të objekteve me rëndësi

ekonomiko-strategjike kombëtare, dhe të objekteve me rrezikshmëri të theksuar për zjarr e shpërthim, në përputhje me këtë ligj dhe me legjislacionin për planifikimin dhe zhvillimin e territorit.

3. Klasifikimi i objekteve, sipas rrezikshmërisë nga zjarri, procedurat e miratimit, koha dhe mënyra e shqyrtimit të projektit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, që shoqërojnë dokumentacionin tekniko-ligjor, lejeve të zhvillimit, lejeve të ndërtimit, si dhe e lëshimit të certifikatës të mbrojtjes nga zjarri, miratohen me udhëzim të ministrit.

4. Personi i ngarkuar nga shërbimi i MZSH-së për miratimin e dokumentacionit teknik që shoqëron lejet zhvillimore/ndërtimore, si dhe për dokumentacionin për lëshimin e certifikatës së mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, mban përgjegjësi, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 42

Moszbatimi i projektit për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin

1. Moszbatimi i projektit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, në konstruksionet, objektet e ndërtimit, në ndërtesa të çdo lloji apo aktivitete që ushtrohen në to, ngarkon me përgjegjësi, sipas legjislacionit në fuqi, personat fizikë e juridikë që i kanë ato në pronësi ose në administrim.

2. Punonjësit e shërbimit të MZSH-së mbajnë përgjegjësi për lëshimin e certifikatës së mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin kur nuk janë zbatuar detyrat e parashikuara në projekt.

Neni 43

Ndryshimi i destinacionit

Për çdo ndryshim destinacioni të përdorimit të objekteve apo aktiviteteve të ushtruara në to, merret miratimi nga strukturat e shërbimit MZSH-së.

Neni 44

Sistemet, pajisjet, mjetet dhe instalimet e shuarjes së zjarrit

1. Tregtimi, prodhimi i pajisjeve dhe mjeteve për shuarjen dhe mbrojtjen nga zjarri, si dhe instalimet e tyre, bëhen në zbatim të rregullave dhe standardeve të sigurisë nga zjarri.

2. Sistemet, pajisjet, mjetet dhe instalimet për sigurinë nga zjarri dhe shpëtimin shoqërohen me certifikatën e origjinës.

3. Mirëmbajtja e sistemeve për sigurinë nga zjarri dhe shpëtimin kryhet në përputhje me rregullat dhe standardet ndërkombëtare për sigurinë nga zjarri.

4. Inspektorët e shërbimit të MZSH-së kryejnë kontroll për zbatimin e standardeve dhe rregullave për tregtimin, nga subjektet fizike e juridike, të pajisjeve, sistemeve manuale e automatike të sigurisë nga zjarri dhe shpëtimin. Inspektorët e shërbimit të MZSH-së, kur konstatojnë shkelje të këtij neni, marrin masa administrative, të parashikuara në këtë ligj.

Neni 45

Kontrolli teknik pas përfundimit të punimeve

1. Inspektorët e shërbimit të MZSH-së, në përfundim të punimeve të objektit, kontrollojnë zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe të detyrave të lëna në projektin për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin. Nëse janë respektuar kërkesat e projektit, drejtori/shefi i sektorit të shërbimit të MZSH-së jep certifikatën e sigurisë nga zjarri.

2. Në rast të shkeljes së rregullave ose moszbatim të detyrave të lëna në projektin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, punonjësit e inspektimit të shërbimit të MZSH-së marrin masa administrative, sipas dispozitave të këtij ligji.

Neni 46

Inspektimi për masat e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin

1. Inspektimi mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe rregullave të tjera të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, në Republikën e Shqipërisë, kryhet nga inspektorët e MZSH-së, sipas dispozitave ligjore për inspektimin në fuqi.

2. Punonjësit e inspektimit për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin janë punonjës të nivelit të mesëm. Përveç plotësimit të kriterëve, të përcaktuara në pikën 2, të nenit 13, këta punonjës duhet të kenë jo më pak se 5 vjet vjetërsi në strukturat e shërbimit të MZSH-së.

Neni 47

Të drejtat dhe detyrat e inspektorëve

Punonjësit e inspektimit vendor të MZSH-së, në bashki, gjatë kryerjes së inspektimit, përveç të drejtave dhe detyrimeve të caktuara në ligjin “Për inspektimin”, kanë edhe këto të drejta e detyra:

a) të kontrollojnë masat dhe mjetet e mbrojtjes nga zjarri në çdo objekt ku prodhimi ose aktiviteti që kryhet lidhet me substanca të rrezikshme;

b) të inspektojnë çdo lloj objekti, instalime të ndryshme, magazinime dhe mbajtje të mallrave, materialeve dhe dokumentacioni përkatës, që ka të bëjë me sigurinë nga zjarri, apo detyrimin e të punësuarve për zbatimin e rregullave të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, duke zbatuar programin e miratuar të ushtrimit të kontrollit;

c) të bashkëpunojnë me shërbimet e Policisë së Shtetit, për përcaktimin e shkaqeve të zjarreve;

ç) të specifikojnë afatin për eliminimin e mangësive apo parregullsive në zbatimin e rregullave të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin;

d) të mbajnë, për çdo objekt të kontrolluar, dokumentacionin përkatës, në përputhje me legjislacionin në fuqi për inspektimin.

KREU X

TË DREJTAT DHE DETYRAT E SHËRBIMIT TË MZSH-SË

Neni 48

Detyrat

Shërbimi i MZSH-së ka këto detyra kryesore:

a) ndërhyt me të gjitha mjetet dhe forcat që disponon për shuarjen e zjarreve, shpëtimin e jetës së njeriut, gjësë së gjallë e pronës, për çdo rast, aksident, incident, fatkeqësi dhe emergjenca të ndryshme;

b) harton raportin e ndërhyrjes, me forcat, mjetet, taktikën e përdorur, kostot e ndërhyrjes, dëmin e përafërt të shkaktuar nga zjarri;

c) organizon, inspekton dhe jep asistencë teknike për zbatimin e ligjshmërisë, të normave e të rregullave për sigurinë e jetës së njerëzve, të pronës, nga rreziku i zjarrit;

ç) organizon punën për rritjen e gatishmërisë së mjeteve, pajisjeve e personelit për rritjen e efikasitetit në ndërhyrjen në kohë për shuarjen e zjarreve dhe shpëtimin, në raste fatkeqësish të ndryshme;

d) organizon stërvitje demonstrative, takime e trajnime me institucione dhe subjekte të ndryshme, për dhënien e njohurive mbi sigurinë nga zjarri;

dh) ndihmon organet e hetimit, me kërkesën e tyre, për hetimin dhe sqarimin e rrethanave e të shkaqeve të rënies së zjarrit dhe bën aktin e ekspertizës teknike;

e) bashkëpunon me strukturat e Policisë së Shtetit, me institucione të sigurisë publike, strukturat e Forcave të Armatosura, shërbimin e Mbrojtjes Civile, shërbimin e urgjencës mjekësore, për shpëtimin e

jetës së njerëzve e të pronës nga zjarri, rreziqet teknologjike, fatkeqësitë natyrore e fatkeqësi të tjera;

ë) përpilon evidenca statistikore për çdo rast ndërhyrjeje e inspektimi dhe i dërgon në Drejtorinë e Përgjithshme të MZSH-së;

f) kryen studime në fushën e sigurisë nga zjarri dhe shpëtimin, në bashkëpunim me institucionet studimore, shkencore e projektuese;

g) njofton, rregullisht, publikun për detyrat dhe masat në fushën e sigurisë nga zjarri dhe shpëtimin, për rreziqet që vijnë në rast zjarresh, fatkeqësish natyrore, teknologjike, si dhe për mënyrën e dhënies së ndihmës në këto raste, përmes formave të ndryshme të informimit.

Neni 49

Të drejtat

1. Shërbimi i MZSH-së ka këto të drejta:

a) bllokon, deri në plotësimin e masave të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, veprimtarinë, në të gjitha kategoritë e proceseve teknologjike të veprave, strukturave dhe institucioneve në mjediset publike, pajisjet, materialet, lëndët e rrezikshme, që sjellin pasoja për jetën e njerëzve ose pronën, si lëndët plasëse, municionet, helmet e forta, lëndët lehtësisht të ndezshme e të djegshme, lëndët radioaktive etj., kur ato paraqesin rrezik për jetën e njerëzve ose pronën dhe kur në to nuk janë zbatuar dispozitat e parashikuara në këtë ligj;

b) bllokon të gjitha mjediset ku ka rënë zjarr, për të ruajtur të paprekur vendin e ngjarjes;

c) urdhëron largimin e menjëhershëm, nga mjediset, të pajisjeve dhe materialeve e lëndëve të rrezikshme, që sjellin pasoja për jetën e njerëzve dhe të pronës;

ç) merr masa administrative ndaj kundërvajtësve, sipas dispozitave të veçanta të këtij ligji dhe në përputhje me ligjin për kundërvajtjet administrative.

2. Drejtori i Përgjithshëm i shërbimit të MZSH-së jep certifikatë të karrierës, për punonjësit me karrierë të gjatë në kryerjen e detyrës.

3. Kryetari i bashkisë jep certifikatë për shërbime të dalluara për punonjësit e dalluar në kryerjen e detyrave.

4. Drejtoria e Përgjithshme e MZSH-së jep certifikatë për personat fizikë e juridikë për ushtrimin e aktivitetit të ekspertit zjarrfikës privat, në bazë të kriterëve të veçanta të miratuara me udhëzim të ministrit.

KREU XI

SANKSIONET ADMINISTRATIVE, ANKIMI DHE EKZEKUTIMI

Neni 50

Sanksionet administrative

1. Personat fizikë dhe juridikë, që veprojnë në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe të akteve nënligjore në zbatim të tij, kur veprimet apo mosveprimet e tyre përkatëse nuk përbëjnë vepër penale, janë përgjegjës për kundërvajtje administrative.

2. Në përfundim të inspektimit, inspektorët vendorë të shërbimit të MZSH-së, për shkeljet e detyrimeve të parashikuara në nenet e këtij ligji, vendosin këto masa administrative:

a) për shkelje të nenit 38, dënim me gjobë, në masën 5 000 deri në 50 000 lekë;

b) për shkelje të nenit 39, dënim me gjobë, në masën nga 10 000 deri në 30 000 lekë;

c) për shkelje të nenit 40, dënim me gjobë, në masën nga 50 000 deri në 200 000 lekë;

ç) për shkelje të neneve 42 e 43, dënim me gjobë, në masën nga 20 000 deri në 100 000 lekë;

d) për shkelje të nenit 44, dënim me gjobë në masën nga 100 000 deri në 200 000 lekë.

3. Inspektorët vendorë të shërbimit të MZSH-së vendosin gjobë, në masën nga 10 000 deri në

200 000 lekë, në rastet kur:

- a) nuk janë zbatuar detyrat e lëna në aktkontroll;
- b) ka rënë zjarr për shkak të shkeljes së rregullave teknike të mbrojtjes nga zjarri e të shpëtimit;
- c) janë bllokuar rrugët e kalimit, si rezultat i kryerjes së punimeve të ndërtimit.

4. Inspektorët vendorë të shërbimit të MZSH-së bllokojnë çdo kategori e strukturë zhvillimore/ndërtimore kur ajo paraqet rrezik të shtuar për rënie zjarri e shpërthimi dhe kur nuk janë zbatuar detyrat e lëna, që përbëjnë shkelje, sipas dispozitave të këtij ligji.

5. Inspektorët në Drejtorinë e Përgjithshme të MZSH-së vendosin gjobë, në masën nga 200 000 deri në 500 000 lekë, në rastet kur nuk janë zbatuar detyrimet e përcaktuara në nenet 9 e 40 të këtij ligji.

6. Shërbimi i MZSH-së bën kallëzim penal për shkelje të dispozitave të këtij ligji, kur ka elemente të veprës penale, pavarësisht nga procedimi dhe dënimi administrativ.

7. Përveç dënimeve kryesore, sipas këtij ligji, jepen edhe dënimet plotësuese “pezullim” ose “ndërprerje e veprimtarisë”.

8. Mënyra e evidentimit dhe shqyrtimit të kundërvajtjeve administrative, procedurat që ndiqen për masat administrative plotësuese dhe procesverbali i konstatimit të shkeljes miratohen me udhëzim të ministrit.

Neni 51

Ankimi

1. Kundër vendimit të inspektorit të shërbimit të MZSH-së në nivel vendor bëhet ankimi, sipas dispozitave të Kodit të Procedurave Administrative dhe legjislacionit për inspektimin, te kryetari i bashkisë.

2. Kundër vendimit të inspektorit të shërbimit të MZSH-së në nivel qendror bëhet ankimi, sipas dispozitave të Kodit të Procedurave Administrative dhe legjislacionit për inspektimin, te Drejtori i Përgjithshëm i MZSH-së.

3. Kundër vendimit të kryetarit të bashkisë apo Drejtorit të Përgjithshëm të MZSH-së mund të bëhet ankimi në gjykatën kompetente, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 52

Ekzekutimi

Ekzekutimi i gjobave dhe masave të tjera administrative, në zbatim të këtij ligji, bëhet sipas legjislacionit në fuqi për kundërvajtjet administrative.

KREU XII

DISPOZITA TË FUNDIT DHE KALIMTARE

Neni 53

Dispozita kalimtare

1. Stacionet e shërbimit të MZSH-së, përfshirë të gjitha asetet, prona të paluajtshme, pajisje e automjete, kalojnë nga institucioni i prefektit të qarkut, në pronësi të bashkive respektive, me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Bashkitë, që kanë stacione të shërbimit zjarrfikës të MZSH-së, janë të detyruara të mbulojnë dhe të ndërhyjnë, në çdo rast, me punonjësit dhe mjetet e tyre, në territoret e bashkive të cilat nuk kanë stacione të shërbimit të MZSH-së, deri në plotësimin dhe kompletimin e tyre përfundimtar me mjete dhe personel zjarrfikës.

3. Bashkitë, të cilat nuk kanë stacione zjarrfikëse, ngrenë dhe plotësojnë me personel, automjete e pajisje shërbimin e MZSH-së, deri në dhjetor të vitit 2018.

4. Lista e bashkive, të cilat ngrenë shërbimin e MZSH-së brenda afatit 3-vjeçar, miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

5. Në bashkitë ku mungon shërbimi i MZSH-së, efektet financiare të kryerjes së këtij shërbimi nga bashkitë fqinje mbulohen nga Buxheti i Shtetit, sipas tarifave të përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave.

6. Arritja e standardit minimal, të përcaktuar në pikën 6, të nenit 7, të këtij ligji, financohet në mënyrë progresive, çdo vit, nga Buxheti i Shtetit, për të gjitha bashkitë që nuk e plotësojnë këtë standard, deri në 3 vjet nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

7. Punonjësi i shërbimit të MZSH-së do të ruajë të njëjtën gradë që ka edhe pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, deri në miratimin e vendimit të Këshillit të Ministrave, sipas përcaktimeve të kreut IV, të këtij ligji.

8. Për Drejtorin e Përgjithshëm të MZSH-së ndryshohet emërtimi i funksionit të tij dhe ai vazhdon të qëndrojë në detyrë vetëm nëse plotëson kriteret e parashikuara në këtë ligj.

9. Sektorët aktualë të MZSH-së, në institucionin e prefektit të qarkut, kalojnë në varësi të kryetarit të bashkisë dhe emërtohen drejtori të MZSH-së, ndërsa stacionet ekzistuese dhe ato që do të ngrihen në bashkitë, në zbatim të këtij ligji, për efekt strukture, emërtohen sektorë.

Neni 54

Nxjerrja dhe miratimi i akteve nënligjore

1. Rregullorja e shërbimit të MZSH-së miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore, në zbatim të neneve 5; 6, pika 2, 10, shkronja “a”; 12, pika 1; 18, pika 2; 22, pika 2; 30, pika 5; 31, pika 2; 32; 35, pika 3; 36, pika 2; 53, pikat 1, 4 e 5, dhe 54, pika 1.

3. Ngarkohet ministri përgjegjës që, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 24, pika 3; 34, shkronja “b”; 39, pika 2; 41, pika 3; 49, pika 4, dhe 50, pika 8.

Neni 55
Shfuqizime

1. Ligji nr. 8766, datë 5.4.2001, “Për mbrojtjen nga zjarri dhe për shpëtimin”, i ndryshuar, shfuqizohet.

2. Aktet nënligjore, të nxjerra në zbatim të ligjit nr. 8766, datë 5.4.2001, “Për mbrojtjen nga zjarri dhe për shpëtimin”, të ndryshuar, zbatohen për aq kohë sa nuk bien në kundërshtim me këtë ligj dhe shfuqizohen me nxjerrjen e akteve nënligjore në zbatim të këtij ligji.

Neni 56
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 21.12.2015

Shpallur me dekretin nr. 9384, datë 6.1.2016, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani